

Gadden

Medlemstidning för Sveriges biodlingsföretagare Nummer 4. 2020

BIODLING I NORGE

**Birøkt på toppen
av verden**

HONUNGSFUSK

**Honungsringen
testar importerad
honung**

JORDBRUKSVERKET

**Preliminär
fördelning av
NPB-medel**

**Döda bin i
vetenskapens tjänst**

Möt en veterinär med bikompetens

”Det går att arbeta förbyggande mot amerikansk yngelröta”

Biodlingsföretagarna

Hej! Är du ny biodlare? Vi vill gärna köpa din honung.

Vi utökar vår satsning på svensk honung och söker efter nya leverantörer. Om du är ny biodlare eller vill utöka din befintliga biodling kan du få stöd och utvecklingshjälp av oss. Här är några av de saker vi erbjuder när du säljer din honung:

- Säker betalning inom 30 dagar
- Rådgivning och utbildning till dig som vill utöka din biodling
- Möjlighet till förskott för företag som nyinvesterar i sin verksamhet
- Fler fördelar hittar du på vår hemsida: <http://svenskabiprodukter.se/leverantor>

Richard Johansson
Verksamhetsansvarig
Svenska Biprodukter

Vi vill värna om den svenska honungsproduktionen och söker fler samarbetspartners bland företag och biodlarföreningar.

Är vårt erbjudande intressant?

Kontakta oss för ett samtal om hur vi kan arbeta tillsammans.

— Svenska —
Biprodukter

— Svensk —
Honungsförädling

0705-41 03 22

richard.johansson@svenskabiprodukter.se

Informationsbroschyr om att vara biodlare till yrket och vilka produkter bikupan ger samt att biodling är en bransch som sysselsätter många.

Honungsskörd och styrelsens arbete

Nu närmar sig hösten med stormsteg. Slutskattning och invintring är på gång i delar av landet och nu börjar vi kunna räkna in skörden för i år. Vi börjar nästan vänja oss vid ovanliga biodlingsår och händelser som inte liknar något annat. Året 2020 har också varit ovanligt med det kallaste juli på nästan 60 år. Undrar när nästa "normala" biodlingsår, med vår som är vår, sommar som är sommar och höst verkligen är höst kommer, det var ett tag sedan sist...

Många vittnar om att honungssköörden varit sämre i år. Vi har fått in flera uppgifter från våra kollegor runt om i världen och exempelvis Finland har lägre skördar än normalt och även Tyskland och Frankrike har honungsskördar under medel.

Vi planerar att ha en medlemsundersökning om hur ni upplevt honungssköörden. Givetvis kommer man att kunna svara anonymt på den precis som med tidigare undersökningar. Undersökningen skickas ut mellan Gadden nr. 4 och 5, sammanställs och redovisas i Gadden nr 5 i slutet av september.

När det gäller nästa års NPB har vi dragit tillbaka utbildningsansökan och jobbar endast vidare med ansökan om medel till utlandskontakter och konferensen. Vi har inte, i skrivande stund, fått de slutgiltiga beskedet

och villkoren, men de kommer väl vilken dag som helst. Vi håller som mest på att avsluta de pågående projekten och kommer under augusti månad att slutredovisa dessa. Inom projektet "Utbildning, informationsspridning och marknadsföring" har vi arbetat med en informationsbroschyr som ni kan läsa om längre fram i tidningen.

Nu planerar vi för vårt första fysiska styrelsemöte. Vi har haft tät kontakt med digitala möten under våren och sommaren men är överens om att det inte helt kan ersätta de fysiska mötena. Vi behöver träffas och se över arbets- och rollfördelningen och se var vi behöver lägga mest krut. Vi kommer också att ha stort fokus på ekonomin för att få en stabil grund att stå på inför framtiden. För att kunna ha ett sådant möte måste vi ta hänsyn till alla riktlinjer som FHM har satt upp och kommer därför att vara på Oppebygd där vi både kan hålla avstånd och hålla kostnaderna nere.

Helena Ring Johansson
ordförande

Pssst! Du kan alltid kontakta mig via mail. Allmänna diskussioner kan du föra på forumet. Större frågor motioneras till årsmötet i god tid.

Varmt välkommen till
Gadden nr 4. 2020

- 04** NOTISER
- 07** BIHÄLSA – Möt Sveriges enda veterinär med bikompetens
- 10** Test av desinfektionsmedel mot *Paenibacillus larvae* sporer
- 11** Hundar kan spara tid och pengar i kampen mot yngelröta
- 12** TEMA NORGE – Birökt på toppen av verden
- 17** APITERAPI
- 18** HONUNGSFUSK – Ekologisk honung visade sig ha brister
- 19** MEDLEMSENKÄT
- 20** UTBLICK – EU's "The Green Deal", nu pågår utformningen av strategier
- 21** European Court of Auditors inte nöjd med insatserna för vilda pollinatörer
- 22** Spårbar honung 2024 enligt Copa-Cogear
- 24** PORTRÄTT – Honung botade Sannas biskräck
- 26** MYNDIGHETER & REGLER
Preliminärt besked om NPB-ansökningar
- 28** NPB-PROJEKT – utbildning, informations-spridning och marknadsföring
- 29** Beredskapen måste höjas för hot mot honungsbin och tillsyn
- 30** BF:s medlemsförmåner och om Gadden

Gadden utges av Biodlingsföretagarna och utkommer sex gånger per år. Se utgivningsplan på sidan 31. Tips på innehåll kan mailas till kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Redaktör

Monika Swälas
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Ansvarig utgivare

Helena Ring Johansson
helena@biodlingsforetagarna.se

Art director

Marie Backman

Tryck

Danagårds Litho, Ödeshög

Tidningen är Svanenmärkt.
Utförligare information på sidan 31.

Amerikanska biodlare är oroliga för framtiden

Foto Aaron Burden

Trots att det är brist på honung i USA lönar det sig inte att vara biodlare. Situationen är nu så allvarligt att flera biodlare tvingas lägga av. Anledningen är, precis som i många andra länder, att USA importerar tvivelaktig honung

Fritt översatt från BBC News, Kalifornien

En kraftig efterfrågan på honung har gjort att priserna i USA nästan har fördubblats under det senaste decenniet – men ändå kämpar amerikanska biodlare med att få ihop det.

BBC News har intervjuat David Bradshaw som varit biodlare i nästan ett halvt sekel. Han bor på landsbygden i Kalifornien och köpte sina första bikupor när han gick på gymnasiet. Nu har han ungefär 2.000 kupor.

– Det genomsnittliga priset på honung på de amerikanska stormarknaderna är 75 kronor för ett halvt kilo honung. För tio år sedan var priset 43 kronor. Goda tider för Mr Bradshaw och de andra 36 000 biodlarna i USA alltså. Men nej, så är inte fallet. I stället är många av dem på väg att gå i konkurs.

– Det är svårt att sälja honung, säger 63-åringen till BBC.

Han berättar för nyhetskanalen att han får mellan 12 och 14 kronor för ett halvt kilo honung och priserna fortsätter att falla. Skulle han gå plus minus noll behöver han åtminstone 18 kronor.

– Det har inte hänt på tre år.

Problemet beror på flera faktorer. USA importerar enorma mängder lågkostnadshonung från utlandet, honung som inte har rätt märkning och till och med kan vara fuskhonung, alltså honung blandad med till exempel majssirap.

I USA kan honungsburkarna vara märkta "USA-klass A". Konsumenterna tror många gånger att det är förstklassig, amerikansk honung i burken. Men märkningen är reglerad av USAs jordbruksdepartement och anger mätvärden för honung för till exempel fukt och färg. Med små bokstäver kan det stå att honungen kommer från flera olika länder. USA importerar honung från bland annat Indien, Vietnam, Argentina och Brasilien till en kostnad av 7-8 kronor halvkilot.

De som tjänar stora pengar på honung i USA är alltså importörerna och detaljhandlarna, inte biodlarna. Ägaren till en av de största importörerna av honung i USA påpekar att importen behövs för att möta efterfrågan. Konsumtionen är 227 miljoner kilo per år men endast 68 miljoner kilo produceras i landet.

Det är lagligt att importera och sälja utländsk honung i USA om ursprunget anges men produkten kan märkas fel och honungen kan ha blandats ut. Ett oberoende testlaboratorium i Missouri säger till BBC att 35-40 procent av den honung de testat de senaste 18 månaderna har varit förfalskad, haft falskt ursprung eller dålig kvalitet.

Problemet med förfalskad honung har funnits i årtionden och trots åtgärder är problemet fortfarande lika stort.

Bakteriestammar kan skydda honungsbina

Forskare vid universitetet i Austin, Texas, har upptäckt att modifierade bakteriestammar kan hjälpa till att skydda honungsbin. Bakteriestammarna producerar RNA (ribonukleinsyra är en makromolekyl som finns i alla levande organismer) som riktar in sig på dödliga kvalster och farliga virus. Bin som fått den speciella bakterien och var infekterade med varroa hade 36 procent högre överlevnad.

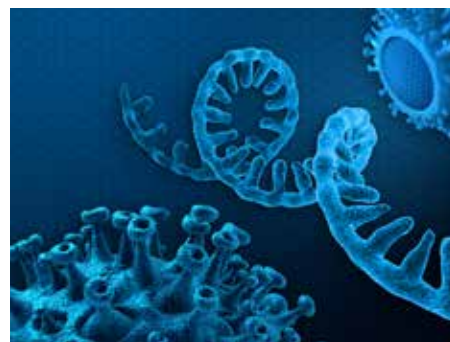
Forskarna har bland annat studerat honungsbinas mikrobiom, alltså en population av gynnsamma bakterier som lever i tarmen. Till skillnad mot människan har bin anmärkningsvärt konsekventa och konserverade mikrobiom.

Forskarna genmodifierade en vanlig tarmbakterie som kallas *Snodgrassella alvi* för att kunna producera två separata stammar, en riktad mot Varroakvalstrets virus och ett mot själva kvalstret. Med hjälp av RNA-molekylerna lurar kvalster eller virus att förstöra sitt eget DNA.

Testresultaten var mycket lovande men forskarna varnar för att den faktiska användningen av framtagna tarmbakterien är långt borta. En fara är att bakterierna kan komma ut i naturen och skada andra insekter och djur. Ytterligare forskning behövs alltså.

Fotnot: Forskningsrapporten är skriven av ett flertal forskare från Universitetet i Austin, Texas, USA.

Originaltexten återgavs i tidskriften Science i januari 2020. Du hittar den här <https://science.sciencemag.org/content/367/6477/573> men den kräver inloggning.

Taggade bin ska ge svar

Genom att tagga ett antal bin hoppas forskarna få veta mer om hur bina lever. Det är Nordens Ark och Norges Biodlare som har startat ett forskningssamarbete. De tänker jämföra det nordiska biet, *Apis mellifera mellifera* med tre andra underarter av tambiet från fem olika bigårdar i Sverige och Norge. Projektet kommer att pågå i tre år.

Forskarna kommer att undersöka om det finns skillnader på när de olika biarterna flyger och om vädret påverkar. De vill också studera livslängden hos arbetarbin, foderhushållning, vilka blommor bina samlar pollen ifrån och hur resistent de är mot olika sjukdomar.

I varje bigård kommer det att stå en väderstation som mäter luftfuktighet, temperatur, nederbörd med mera. Bikutorna kommer att stå på vågar så forskarna kan se hur mycket foder bina samlar

in. Kutorna kommer också att ha pollenfallor och pollenet ska artbestämmas.

För att kunna samla in all data vill forskarna sätta Rfid-taggar på 30 nykläckta bin från varje kupa och sätta upp en antenn vid flustret. På så vis kan de se hur gamla bina är när de lämnar kupan första gången, hur länge och ofta de är ute och samlar pollen, vilken tid på dygnet de är ute och hur gamla bina blir. Rfid-taggen är en liten sensor som limmas fast på biets rygg.

Initiativet kommer från Projekt Nordbi och universitet och högskolor i Skövde, Göteborg och Umeå är involverade.

Fotnot: Nordens Ark är en anläggning som drivs av Stiftelsen Nordens Ark. Det är en avelsanläggning för hotade djur

Bilden ovan: Genom att tagga ungbina med små sensorer hoppas forskare kunna samla in data som bland annat talar om hur resistent bina är mot sjukdomar. Foto: CSIRO

Bimärkning vid polcirkeln

I början av juli var forskare från Högskolan i Skövde i Juoksengi. De satte tusen små sändare på bin för att samla in teknisk information om binas flygvänor, arbetsuppgifter och livslängd. Projektet heter Bistånd till nordiska bin – en unik resurs för framtidens ekosystemtjänster.

Forskarna har sedan 2019 i ett svensk-nordiskt samarbete jobbat med att samla in data från de nordiska underarterna av honungsbiet. De hoppas hitta skillnader i egenskaper hos de fyra underarterna som har betydelse för biodlingen och pollineringen.

Juoksengi ligger vid norra polcirkeln precis på gränsen mellan Finland och Sverige. Under midnattssolen jobbar bina flitigt.

Dubbla guldmedaljer till Skogens Honung!

Utmärkelserna Skogens Honung fått är internationellt guld vid London Honey Awards, dubbla guld i klassen "unifloral" för sin lind- och ljunghonung.

På Instagram berättar Skogens Honung att de jobbat för detta sedan 2008 och att de skickade in två bidrag till tävlingen och båda fick alltså den ädlaste medaljen. Ingen annan svensk honung fick medalj.

Skogens Honung finns i Småland och drivs av Lars Johansson i Vimmerby.

Ökad risk för samlarbin

I mars, 2019, fick EFSA som uppdrag av Europakommisionen att uppdatera sina vägledningsdokument för riskbedömningen av skador från växtskyddsprodukter på bin.

En av delarna innefattar bakgrunden till binas dödlighet. Det finns skillnader mellan dödligheten beroende på ett bis roll i samhället.

Störst risk att dö för de bin som samlar nektar och pollen. De hade 10–12 % större dödlighet jämfört med medianen.

Bin som aldrig vistades utanför kupan hade lägst dödlighet på 3,5–4 % men i centrala Europa upptäcktes även att bin dog oftare under våren–sommaren.

Drönare hade liknande dödlighet som samlarna under sommaren (7–10%), men lägre under våren och hösten.

Vintertid är alla bin samlade i kupan och data går inte att urskilja. Värde för dödlighet är som lägst då och ligger under 1%.

En biodlares påverkan på dödligheten är som mest synlig under två moment. När en kupa öppnas och vid användandet av rökpusten. Under öppning av kupan (om man räknar med att en kupa öppnas 17 gånger per säsong) så är dödligheten 91% högre. Användandet av rökpusten ökar dödligheten med 16 %.

Joel Svenssons Vaxfabrik

www.joelvax.se | 0431-430055 | info@joelvax.se

Klippanvägen 905 | 266 94 Munka-Ljungby

MÅNADENS ERBJUDANDE SEPTEMBER

VAXSMÄLTARE, 170C NETTOPRIS: 2 340 :-

MER HONUNG SOM SKA TAPPAS UPP?

Tappmaskin, som du enkelt kan flytta från kärl till kärl då det medföljer en sugslang som du enkelt flyttar till valfritt kärl. Försedd med display och knappsats där du enkelt kalibrerar in önskad vikt. Rostfritt bord, fotpedal, 1,5 m slang samt slangklämma ingår.

- » Noggrannhet + - 1%.
- » Inställbar mellan 30 gram till 45 kg
- » Strömförsörjning 230V / 200W

NETTOPRIS

144G Tappmaskin

15 884 kr

Ångvaxsmältare, som passar alla rammått. Ångvaxsmältaren är tillverkad av rostfritt syrafast stål med en tjocklek på 0,8 mm. Anordningen är anpassad för att smälta vax och smälta ur vax från ramar.

Ångvaxsmältaren har en vattentank, som matas genom en slang ansluten till tanken. Tanken är försedd med en vattennivåsensor som automatiskt öppnar och stänger flödet av vattnet. Med vaxutlopp undertill.

SPECIFIKATION

- » Längd: 1000 / 1500 mm
- » Höjd: 835 mm
- » Bredd: 445 mm
- » Strömförsörjning 400V
- » Effekt: 6 kW
- » Perforerad bricka i behållaren

PRIS EXKL. MOMS

PÅMINNELSE INFÖR HÖSTEN, BE-
HANDLA MOT VARROA MED API-
GUARD ELLER APISTAN, SÄLJS
RECEPTFRITT PÅ APOTEK.

Möt Sveriges enda veterinär med bikompetens

Emmy Sundström är troligen den enda veterinären i Sverige som har bikompetens. Men till hennes klinik kommer inga bin med brutna ben eller trasiga vingar. I stället kommer bina till henne döda i askar. För Emmys fokus är på den fruktade sjukdomen amerikansk yngelröta.

Text och foto: Moniqa Swälas

Emma visar vägen in till en gammal barack på gården i Vänge i Uppland. Baracken står granne med hennes hus och är allt annat än tjugig och modern. Men det är här som Mellifera veterinärtjänst håller till och här finns allt Emmy behöver för sitt arbete med bin. Hundar och katter får komma till en annan mottagning och de hästar som blir sjuka får hembesök.

En påse döda bin hamnar snabbt på vägen. Emmy mäter upp en deciliter, stoppar ner dem i en plastpåse och börjar klämma sönder dem med en mortel till en brun sörja.

– Jag har ju jobbat med yrkesbiodling i 15 år så jag har snöat in på bin, säger hon och skrattar åt sin nördighet.

Hon har jobbat sida vid sida med pappa Göran och när hon läste till veterinär gjorde hon sitt examensarbete på SLU:s biavdelning.

– Vi hade problem i en av våra egna bigårdar innan jag blev veterinär, förklarar hon sitt intresse för just amerikansk yngelröta.

SPORERNA SYNS TYDLIGT

Veterinär blev hon för nästan tio år sedan och har sedan dess varit involverad i olika bihålsoprojekt där hon mest utfört praktiska moment.

Hon håller vatten i påsen med bisörjan.

– Bajssoppa, säger hon och skrattar.

Den bruna vätskan i provröret ser onekligen ut som något från en avloppsanläggning. Provet ska centrifugeras och värmas och spådas igen innan Emmy kan göra ett utstryk på en agarplatta. Finns det sporer går det att se med blotta ögat. Emmy har ett prov på lager som hon plockar fram. Inget snack om saken. Det samhället ligger illa till.

Det är en dramatisk sjukdom och det finns en lucka i det förebyggande arbetet. Är bina sjuka måste man ha ihjäl dem men det går att

framgångsrikt screena för sporer och ta bort sjuka samhällen innan sjukdomen bryter ut. Man kan alltså identifiera dem innan de blir sjuka.

Hon liknar amerikansk yngelröta med mjältbrand.

Det krävs en hög infektionsdos för att de ska bli sjuka men blir de sjuka går det fort. Och ett dött samhälle sprider sporer.

Sporerna sprids med biodlaren själv och med materialet men också med bin som flyger fel eller rövar ur sjuka samhällen. Det finns möjlighet att rädda ett samhälle om de ännu inte visat symptom på sjukdomen. Skaka över bina på rena mellanväggar och sätt in dem i en helt ny kupa, tipsar Emmy. Men är det mycket sporer måste troligen materialet brännas.

FLER OCH FLER SKICKAR IN PROVER

Antalet biodlare som skickar in prover ökar och Emmy kan få ungefär 400 påsar med döda bin på

en säsong. Många är från stora biodlare, en del från avelsstationer.

– Sen är det föreningar som gått ihop och skickar in prover. Det är positivt.

Hon rekommenderar biodlarna att ta ett par hundra bin på våren eller hösten och skicka in. Eftersom hon har en billig lokal kan hon också hålla nere kostnaderna. Ett prov kostar några hundralappar. Det kan det vara värt med tanke på att ett enda bisamhälle som måste destrueras kostar tusenlappar.

– Det är otroligt viktigt att jobba förebyggande, påpekar hon med allvarlig min.

Enligt den nya lagstiftningen tar tillsynsmännen prov om det är ett utbrott men inga prov i förebyggande syfte.

Men hur vanligt är det med yngelröta?

– Det har gått upp och ner i många år. Mellan 100 och 200 samhällen per år blir sjuka. Det kan se ut som om det kom från ingenstans men då har

det funnits sporer kvar sedan tidigare. Sporerna kan leva i kanske 50 år. De kan till exempel finnas i gamla vilda samhällen, även om de är döda. De kan också finnas i gammalt material.

Tack och lov är det inte så ofta hon hittar sporer.

– Har du många bigårdar så ha ett zonsystem så att allt material inte går till alla bigårdar, tipsar Emmy.

NYA SJUKDOMAR PÅ VÄG

Går det att spåra yngelröta med hund? Emmy har själv varit involverat i ett sådant projekt för några år sedan och i år fick Nationella programmet en ansökan om just ett sånt projekt. Jordbruksverket avslag men tanken kittlar.

– Hundnäsor är fantastiska och jag kan inte se att det inte går men det som är svårt är att kalibrera hunden. Kommer den att reagera på enstaka sporer? Eller hur mycket sporer ska det vara innan den markerar? Det är där svårigheten ligger.

Det varnas också för nya bisjukdomar. Traké kvalster är en av dem.

– Traké får inte lika dramatiska effekter. Troligen kommer vi någon gång att få in det i våra bigårdar men det är inte ens säkert att vi märker det. Kvalstren kan öka vinterdödligheten och sänka samhällena men jag personligen ser ingen anledning till att slå ut ett samhälle med traké men om lagstiftningen säger det, så är det säkert det som gäller. Jag skulle hellre vilja se att man hanterat det med karantänzoner men eftersom det inte ger så tydliga symptom finns risk att det redan är ganska utspritt när vi väl upptäcker det.

Emmy hänger av sig den blå labbrocken på en krok. Där får den hänga tills det kommer en ny sändning med döda bin i en liten ask. ●

Test av desinfektionsmedel mot *Paenibacillus larvae* sporer

Paenibacillus larvae är en sporbildande bakterie som orsakar sjukdomen amerikansk yngelröta (AY) hos honungsbilaver. Honungsbilaver blir infekterade genom att äta foder kontaminerat med *P. larvae*-sporer (AY-sporer). I bilarvens tarmkanal grov AY-sporerna ut till växande bakterier som förökar sig, tränger igenom tarmväggen och in i larvens vävnader. Larven dör av infektionen och det som till slut blir kvar i cellen är en brun, kletig massa som innehåller flera miljarder nya AY-sporer. Dessa sporer är mycket motståndskraftiga och kan efter flera decennier ge upphov till nya utbrott av amerikansk yngelröta.

Text: Anna Nilsson, Eva Forsgren, SLU och Preben Kristansen, Bihälsokonsulent, Jordbruksverket

Det vanligaste sättet att bekämpa och stoppa spridning av amerikansk yngelröta är att avliva och förintajuka bisamhällen. Detta tillvägagångssätt infördes i Sverige 1974, och numera ska även bibostaden som hyst ett sjukt bisamhälle förintajas. Material (bikupor, rammar mm) från bisamhällen utan symptom, men som kontaminerats med AY-sporer kan smittas med t.ex. olika typer av värmebehandlingar eller kemiska desinfektionsmedel. Kemiska desinfektionsmedel har visat sig fungera bra när AY-sporerna är i en lösning, men när samma medel testats under mer verkliga förhållanden på exempelvis trämaterial så har desinfektionsmedlen fungerat sämre och det krävs höga koncentrationer av medlet för att få samma effekt som i spörlösningar. Att värmebehandla utrustning kan ge bra resultat, men vissa av metoderna kräver tillgång till särskild utrustning.

I den här studien ville vi testa och jämföra effekten av två olika desinfektionsmedel på

AY-sporer, i lösning och på trä och frigolit som kontaminerats med AY-sporer. De två desinfektionsmedel som vi testade var DESINFEKTIONSMIDDEL TIL BIAVL (DFB) (Swienty) och Virkon S (Lanxess). DFB är framtaget för desinfektion av bikupor, rammar, handskar och verktyg. Enligt informationen från företaget som saluför medlet klarar det av att döda 99,99% av alla virus, bakterier, svampar och sporer på 45 sekunder. Det andra medlet vi testade, Virkon S, är ett desinfektionsmedel som från början togs fram för att användas inom jordbruk och boskapsproduktion, men nu används inom många olika områden, bl.a. biodling. I försöken använde vi de koncentrationer av desinfektionsmedlen som rekommenderas av tillverkarna, 10% för DFB och 1% för Virkon S.

Behandling av AY-sporer i vattenlösning

De två desinfektionsmedlen testades först på AY-sporer i vattenlösning. DFB och Virkon S

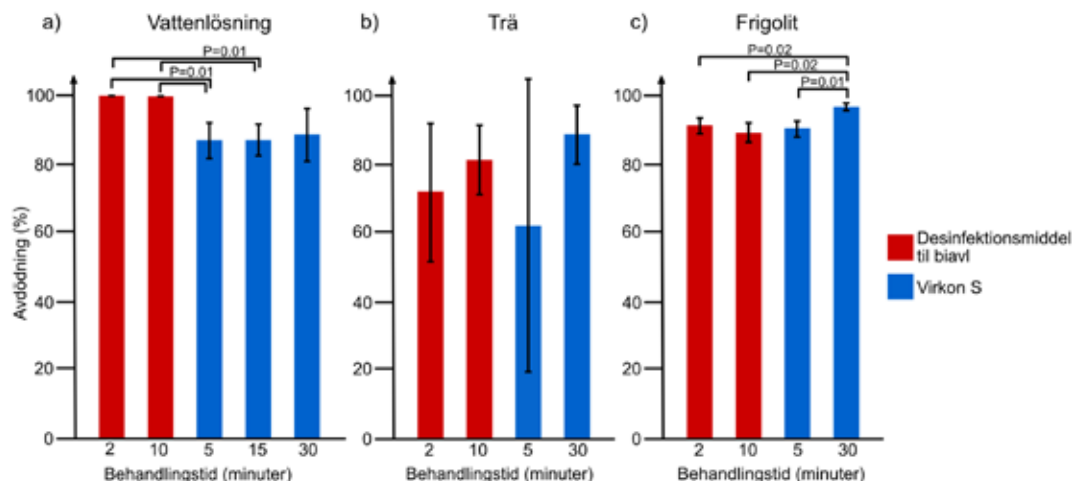
sattes till lösningar med kända mängder av AY-sporer. Från dessa togs upprepade prover vid olika tidpunkter, vilka odlades ut på agarplattor för att undersöka bakteriens överlevnad. För DFB tog vi prover efter 2 och 10 minuter eftersom tillverkaren rekommenderar en behandlingstid på 2 minuter. För Virkon S är den rekommenderade behandlingstiden 30 minuter och här valde vi att ta prover efter 5, 15 och 30 minuter.

DFB hade den bästa effekten och hade dödat AY-sporerna redan efter 2 minuter. Virkon S hade också en bra, men något lägre, effekt och hade efter den längsta behandlingstiden på 30 minuter dödat 88,8% (se figur 1a).

Behandling av AY-sporer på trä och frigolit

För att testa effekten av desinfektionsmedlen under mer verkliga förhållanden droppade vi AY-sporlösning på bitar av trä och frigolit. Trä- och frigolitbitarna fick sedan torka i rumstemperatur innan de, enligt tillverkarnas instruktioner, badades i DFB (2 och 10 min) eller Virkon S (5 och 30 min). Efter att de behandlade trä- och frigolitbitarna återigen torkat, togs prover som odlades ut på agarplattor för att se överlevnaden av bakterierna. Prover från trä- och frigolitbitar med AY-sporer, som inte behandlats med DFB eller Virkon S, togs också som jämförelse.

Det visade sig att 10 minuters behandling med DFB dödade upp till 81,1% av AY-sporerna på trä och upp till 89,3% på frigolit (figur 1b). Efter den längsta behandlingstiden för Virkon S (30 min) dödade upp till 88,3% av AY-sporerna på trä och upp till 96,8% på frigolitbitarna (figur 1c). På frigolit dödade en 30-minutersbehandling

fler av AY-sporerna än både 2- och 10-minutersbehandlingarna med DFB gjorde.

Sammanfattningsvis

I den här studien testade och jämförde vi effekten av två olika desinfektionsmedel på AY-sporer dels i vattenlösning och dels på trä och på frigolit. De två desinfektionsmedlen som testades, DFB och Virkon S, hade båda en effekt på bakterierna i lösning såväl som på trä och frigolit. Den bästa effekten hade DFB på bakteriesporerna i lösning där alla AY-sporer dödades. Effekten av DFB på AY-sporer på trä- och frigolit var något lägre, och effekten på trä varierade mer än effekten på frigolit och i lösning. Detta beror troligen på att trä är mer poröst och suger åt sig vätskan med AY-sporerna. Det betyder också sannolikt att AY-sporer kan "gömma sig" i trämaterial vilket gör det svårare för desinfektionsmedlet att komma åt bakterien.

De trä- och frigolitbitar som användes i denna studie var rena, dvs. det fanns inget vax eller annat som kan finnas på material i en bikupa. I bikupematerial som inte är rent och där en stor mängd AY-sporer kan "gömma sig" kommer de testade desinfektionsmedel sannolikt ha sämre effekt än i denna studie. Det är därför viktigt att material som ska smittrenas är grundligt rengjorda innan man behandlar med desinfektionsmedel. ●

Refs:

Kiriamburi et al. Efficacy of two commercial disinfectants on *Paenibacillus* larvae spores. Inskickad till *Journal of Apicultural Research*

Bild diagram:

Bilderna visar effekten av de två desinfektionsmedlen på AY-sporer i vattenlösning och på trä och frigolit.

De röda staplarna visar resultaten för DESINFEKTIONSMIDDEL TIL BIAVL (DFB) och de blå Virkon S.

Standardavvikelsena är utmärkt på staplarna och visar variationen mellan de upprepade försöken.

P-värdena anger var vi med hjälp av en statistisk metod (Students T-test) kunde visa skillnader mellan behandlingarna och desto lägre p-värde är, desto större statistisk skillnad är det. P-värde lägre än 0,05 är statistiskt signifikanta och värden över 0,05 visas inte i bilden.

Hundar kan spara tid och pengar i kampen mot yngelröta

Att hundar kan spåra narkotika, svamp och malariainfektioner är inget nytt.

Nu testar forskare i Storbritannien om hundar också kan spåra corona. Så varför skulle hundar inte kunna spåra amerikansk yngelröta? För Thomas Dahl är det en självklarhet.

Thomas Dahl, Höre Bi och Boskap, sökte medel via Nationella programmet för Biodlingssektorn, för att kunna träna sin nya hund att upptäcka sporer från amerikansk yngelröta. Det blev avslag.

– Det var väntat, säger Thomas. På Nya Zeeland och i vissa delstater i Australien och USA har biinspektörerna tillgång till hund, det skulle vi kunna ta lärdom av. Om det blir ett utbrott i Sverige ska bitillsynsmännen gå igenom alla samhällen inom en radie av tre kilometer. Är det hos en storodlare är det ett jättejobb. Hade man en hund

som hjälpverktyg skulle det ta några timmar. Det skulle alltså bli en avsevärd besparing för Jordbruksverket i dessa besparingstider.

Enligt Thomas behövs det bara två hundar i hela Sverige som skulle vara tränade på AY. En i de norra delarna och en i de södra.

– Det är bara ett totalt utbrott per år i Sverige så det skulle räcka.

Thomas har haft ett flertal hundar som han tränat i sök så han vet vad hundens nos går för. Nu är han precis på väg att beställa en ny hund.

– Jag kommer ändå att träna den hunden men det tar tid att få en färdig sökhund. Hunden ska användas till att upptäcka eventuell smitta i en bigård. Sen ska det följas upp med provtagning och kliniska studier.

För honom är sökträningen en rolig utmaning men det svåra, precis som Emmy Sundström säger i en artikel intill, är att så småningom kalibrera hunden eftersom det finns sporer latent i de flesta samhällen. ●

I Gadden nummer tre kunde du läsa om drottningodling i Danmark. Nu berättar Roar Ree Kirkevold, redaktör för norska tidningen Birøkter, om hur det går med drottningodlingen i vårt grannland Norge.

Birøkt i Hardanger

Birøkt på toppen av verden

Nordmennene skryter av å ha verdens nordligste birøkt, men jo lenger opp både nordover og oppover over havet, jo større blir kravene til faglig kunnskap. Det skjer et voldsomt skifte i norsk birøkt nå. Både til det bedre, men også inn i det ukjente, selvsagt.

Text och foto: Roar Ree Kirkevold

Hvor gammel birøkten er i Norge vet ingen. I Gamlebyen, en bydel midt i dagens Oslo, har arkeologene funnet et komplett bifolk som blir datert tilbake til 1200-tallet. Om det beviser at det var birøktere her, eller om disse biene kom med handelsskip fra kontinentet, er umulig å vite. Det vi vet er at vikingene elsket den sødmene mjøden, eller i hvert fall virkningen av den.

I motsetning til Sverige som hadde adel og orienterte seg mot Europa, var Norge noe for seg selv. Et råvareproduserende land, som sendte tørrfisk og tømmer ut slik at andre kunne tjene

penger på det. Så ille var det, at landet praktisk talt var uten skog i store områder for 150 år siden.

Så kom oljen, og nordmennene ble rike, selv gode og vant til sosiale goder som verden for øvrig bare ristet på hodet av.

NATUREN

Kun rundt tre prosent av Norge er dyrket mark, mot Danmarks over 60. Det er skogene og fjellene som dominerer. Og fjordlandskapene på Vestlandet som faktisk egner seg godt til birøkt. Med store høydeforskjeller, begynner blomstringen nede ved

fjorden og fortsetter oppover mot fjellet. Biene stiger tomme opp og stuper fulle ned til kubene igjen.

Hovedtyngden av birøkten befinner seg på Østlandet fra Skien og Halden via Oslo og oppover til Hamar. Også Trøndelag kan vise til gode områder for de små flyvende husdyrene som hvert år samler inn rundt 1 500 tonn honning til norske ganer. Omtrent halvparten av det totale honningforbruket i landet. Resten importeres fra ulike steder. Norske birøktere tvilholder på at det er den norske honningen som er best. – Best smak, og best tilpasset norske matvaner, sier de.

Svært grovt kan vi dele landet inn i to typer birøktoområder. Der det er sommertrekk og der det finnes røsslyng (*Calluna vulgaris*). Over 700 meter over havet, er det risikofyllt å drive birøkt. Frosten er en skummel venn, og når biene må sitte inne i opptil syv måneder, så blir det rett og slett for travelt både for birøkterne og biene selv.

Norge er bygd slik at fjellene er mot vest. For å

→ løfte skyene over, må de slippe ut nedbør, og derfor regner det betydelig mer på Vestlandet enn østover og innover i landet.

PLANTENE

Floraen i Norge varierer sterkt etter hvor du er, men i prinsipp vil du som svensk gjenkjenne alle de ville vekstene som biene trekker fra. Den aller viktigste er ville bringebær (*Rubus idaeus*). På dyp leiregrunn på Østlandet og i Trøndelag er det bringebærene som er hovedingrediensen den kremete, lyse og milde honningen som kalles sommerhonning. Birøkterne høster den som en multifloral blanding av mange ville sommervekster i midten av juli.

Etter det flyttes titusenvise av bifolk til områder det vokser røsslyng fra slutten av juli. Lynghonning er så nær monofloral honning man kan komme i Norge, og den kraftige og mørkere lynghonningen ønsker man å eksportere nedover i Europa. Det er gjort spede forsøk, men selv om få norske birøktere vil innrømme det, så misunner de svenskenes organisasjon Svenska Bin.

SORTSHONNING

En av de tydeligste trendene i Norge ved siden av at alle nå plutselig skal redde verden ved å bore noen hull i en plankebit og bli hotelleier, insektshotell

altså, og å skaffe en topbarhive i hagen som ikke inneholde verken spiker av metall eller isolasjon for økologiens del. Resultatet blir at nybegynnere innser at de ikke kommer til å redde verden, og biene i de uisolerte topbarhivene innser at det kreves god birøktkunnskap for å drive honningbier i Skandinavia.

Trenden er at nordmennene vil ha sortshonninger. Helst så mange som mulig, for flere og flere opplever at honning er noe helt annet enn å blande alt sammen og kalle det «Sommerhonning».

Norges største birøkterlag, ByBi i Oslo, har gått foran i det viktige arbeidet med å vise norske birøktere og honningspisende folk at honning er «den nye vinen».

Mest aktuelt er det å tilby «bærhonning» som er en nesten flytende honning av blåbær og tyttebær fra skogsområdene. Det er nemlig slik at nordmennene irriterer seg over at praktisk talt all norsk honning er kremet, altså at den har mer av glukose enn fruktose. Det var greit så lenge alle smurte honningen på brødskiven, og ingen dro på ferie til «syden». Nå som «alle» har oljebetalt sommarstuga i Spania, er det flytende honning på klembare flasker som gjelder. Honning har blitt en ingrediens i brød (selv om få baker brød) og salat.

Det er to honningstyper som utmerker seg spesielt. Den grønnaktige og mintsmakende

honningen fra lindetrærne (*Tilia cordata*) og den svært eksklusive, og faktisk flytende, honningen fra klokkeklyng (*Erica tetralix*). Begge disse gir kun når forholdene ligger spesielt til rette for det. Derfor er det så vanskelig å gjøre merkevarer av dem.

KOOPERATIVET

For rundt hundre år siden var det mye fattigdom blant norske bønder. De solgte sine varer fra markeder og torg, og byfruen bestemte prisene. Derfor gikk bøndene sammen for å ta tilbake markedsmakten, og for å sikre prisene også for produsenter som ikke ville selge selv.

I 1927 dannet norske birøktere tilknyttet Norges Birøkterlag sitt eget andelslag, Honningcentralen.

Dette samvirkeforetaket ryddet opp i forfalsket honning og jevnet ut prisene.

Selv i dag har Honningcentralen over 70 prosent markedsandel i dagligvarehandelen. De selger totalt mellom 900 og 1 000 tonn honning, hvorav 350-450 tonn er norskprodusert.

Rundt 1 500 birøktere er medlemmer i Honningcentralen. Det betyr at de har betalt et innskudd, og fått garantier om at

Krainer varroaprojekt Se Roar Øimo 2

En dronning kryper ut

Villbie i hallon

Honningcentralen kjøper all honningen til 60-80 kroner pluss moms. Det er en grunnpris med tillegg for økologisk honning, økt volum og monoflorale honningstyper. Kvaliteten kan også gi tillegg eller fratrekk i prisen. Det tas prøver av honningen og stikkprøver av voksen som birøkterne leverer.

En utfordring er at forbrukerne har vennet seg til flytende honninger, så også her viser det seg at det likevel ikke var så enkelt å bytte importhonning tilbake til norsk kremet honning i de tusen hjem.

Honningcentralen er også den absolutt største leverandøren av birøkterutstyr til birøkterne.

ÉN ORGANISASJON

I motsetning til i Sverige er både næringsbirøkterne og hobbybirøkterne medlemmer av én organisasjon, nemlig Norges Birøkterlag. Overfor myndighetene må det sies å være en stor styrke at næringen kan snakke med én stemme, men det medfører også at man må håndtere åpenbare interessekonflikter uten å bli uvenner. Så langt har det gått bra.

Med få unntak har også norske birøktere kun ett kubemål. Den norske modellkuben har godt over 90 prosent av markedet. En klar fordel, men enkelte hevder at det også er med på å hindre lavere priser og produktutvikling. Det er forskjell på å utvikle utstyr til 4 500 norske birøktere, og til store deler av den vestlige verden.

OFFENTLIGE PENGER

Det som får flest utenlandske birøktere til å heve øyenbrynene er at norske myndigheter virkelig bidrar til at det kan drives næringsmessig birøkt i landet. Årlig kan de som har over 25 bifolk få et produksjonstilskudd på kr 600 per bifolk. Du kan ha inntil to dronninger, altså to bifolk, per kube, for enkelte næringsbirøktere driver med to dronninger i samme kube, enten i deler av sesongen eller hele sesongen. En næringsbirøkter med 200 bifolk, får da kr 120 000 i produksjonsstøtte per år.

I tillegg får du refundert sukkeravgiften på sukkeret du bruker til føring, og du tilbys økonomisk støtte til arbeidshjelp ved dødsfall, alvorlig sykdom eller svangerskap.

Svikter honningutbyttet mer enn 30 prosent, kan du søke om å få dekket deler av det tapet, og hvis du skal øke produksjonen din, så finnes det flere offentlige instanser som du kan søke tilskudd og rimelige lån fra.

Hvert år kan de som driver næringsbirøktere også søke om å slippe skatt for overskudd opptil 90 000 kroner, og kun 38 prosent skatt på overskudd opptil 190 400 kroner (gjelder 2020).

Det er mange detaljer rundt hver ordning, men de virker, for de gjør at flere ønsker å satse på profesjonell birøkt i et land hvor honningbiene ikke klarer seg selv uten birøkternes aktive innsats.

EGEN SAK:

Dronningavl i Norge

Det finnes tre typer honningbier i Norge. De brune nordiske biene, *Apis mellifera mellifera*, krainerbier, *A. mellifera carnica* og buckfastbier. Norges Birøkterlag har avlsprogram for krainerbier og brune bier, og en aktiv gjeng birøktere gjør en god jobb med buckfastbiene.

DE BRUNE BIENE

For tiden er det en trend at flere birøktere ønsker å ta vare på de brune biene som oppleves som de opprinnelige biene i Norge. Det finnes to underarter som til dels går over i hverandre. På Sørlandet og Vestlandet kommer brunbiene fra hedelandskapet i Tyskland og nedover i vestlige deler av Europa, mens brunbiene i Østerdalen mot Sverige har kommet fra Sverige og Russland. Disse er mer en skogbie, men kalles fortsatt for *A. m. mellifera*.

KRAINERBIENE

Flere større områder er renavlsområder for krainerbier. Det betyr at birøkterne har bestemt at kun denne underarten kan være etablert her. Antallet birøktere som har krainerbier er stabilt og trolig noen flere enn de som har buckfast.

BG Almgren larver om

→ BUCKFASTBIENE

Som sagt er buckfastbier populære bier i Norge. Selv etter at Buckfast Abbey sluttet med bier og den norske bickfastklubben ble oppløst, holder bf-avlerne sine linjer i gang. Interessen og kunnskapen er stor, og som i andre land er tilhengerne av de forskjellige bietyperne svært opptatt av «sine bier».

TILGANG TIL GODE DRONNINGER

På tross av mye oppmerksomhet og reelle fordeler av å bytte dronninger, er det mange norske birøktere som ikke bytter dronninger etter et fast opplegg. Norges Birøkterlag har et antall dyktige birøktere som tester dronninger for dem. Hver slik testvert får 15 dronninger som skal gjennom en vurdering ute hos birøkteren. På bakgrunn av testresultatene, som går på gemytt, evne til å samle honning og svermtrang, blir de beste plukket ut og tatt med videre i avlsprogrammet.

Årlig sender organisasjonen ut elitedronninger til kontaktpersoner i hvert fylke. Meningen er at man skal tilby medlemmer å larve fra disse dronningene, og på den måten få til en generell forbedring av avlsmaterialet ute i distriktene.

For inntil noen få år siden fikk medlemmene lov å larve fra disse dronningene gratis, men nå må man betale en pris for å gjøre dette. Næringsbirøkterne ser verdien av det, mens flere

hobbybirøktere klager på at de ikke fortsatt får gratis tilgang til det aller beste avlsmaterialet.

DRONNINGPRODUKSJON

I Norge finnes det noen veldig få dronningprodusenter som selger dronninger til birøkterne. De driver ofte egne avlsprogram i tillegg. Et par produsenter selger opp mot 1 000 dronninger, mens en håndfull produserer 50 – 100 som de selger i nærmiljøet.

Siden antallet birøktere øker også i Norge, så er det et marked for å selge avleggere. Flere næringsbirøktere gjør det ved å høste bier etter sommertrekket, og overvintrere disse som todronninger, altså to bifolk i samme kube med en tett vegg mellom. Avleggerne selges gjerne om våren.

EN DETALJ

Enkelte hobbybirøktere som kjøper elitedronninger, opplever sverming fordi de ikke gir nok plass i tide. Dronningprodusentene diskuterer hvordan de skal få forklart dette slik at det blir forstått, men uten at de uerfarne birøkterne ringer og maser i ukesvis.

EGEN SAK: Norges friske bier

Selvsagt finnes det sykdom på bier i Norge også,

men birøktnæringen har pålagt seg selv strengere restriksjoner enn det myndighetene krever. Dette for at de skal slippe unødig smitte.

Varroa finnes over nesten hele landet, mens lukket yngelrate (AFB) kun dukker opp sporadisk. Siste registrerte utbrudd var i 2012. Trakémidd er påvist bare i Sogn og Fjordane på Vestlandet, men trolig ikke andre steder.

Åpen yngelrate (EFB) er et kapittel for seg selv.

I 2010 ble det funnet massive angrep av åpen yngelrate i Agder. Denne bakteriesykdommen er klassifisert som en B-sykdom i Norge. Det betyr at den skal utryddes, og alle smittede bier skal destrueres. Både biene og utstyret skal fjernes, og alt av bygninger og biler etc skal desinfiseres.

Agder er et område med mye brune bier, og flere tusen bifolk ble drept med bensen og utstyr for millioner ble destruert.

NY TEKNOLOGI

Norges veterinærhøgskole tok i bruk en ny metode for å oppdage DNA fra åpen yngelrate nesten ned til molekylnivå. Det ble brukt en Realtime PCB-metode som oppdager bakteriens DNA flere år før bifolket viste symptomer på sykdommen. Grunnen til den store innsatsen var at den stammen av bakterier som man fant i 2011, var høyvirulent. Det betyr at den trolig gir høy dødelighet.

Europas dyreste bikuber i Oslo

Økobirøkt

De siste årene har man kun funnet noen få spredte tilfeller av åpen yngelrøte, og den generelle oppfatningen er at man er i ferd med å utrydde sykdommen fra Agder. Prisen til nå er rundt 100 millioner, hvor myndighetene har erstattet omtrent halvparten og birøkterne har tatt resten i form av egeninnsats og tap av inntekter.

NY SAK:

Varroaassistente bier i Norge?

I disse dager forskes det intenst på en gruppe bier rett utenfor Oslo som lever godt uten å ha blitt behandlet mot varroa i det hele tatt på 20 år. Det er næringsbirøkteren Terje Reinertsen som har stått imot alle spådommer, og som nå har bier som klarer seg med et lavt middetrykk. Reinertsen har solgt sine «Reinertsenbier» til mange birøktere i området og til utlandet, og i to år fremover skal forskningen på disse biene fortsette for full styrke. De skal blant annet måles mot en populasjon på Gotland og to i Frankrike.

Reinertsen bruker voks med 4,9 millimeter cellepreg og forskerne har funnet ut at biene biter hull i forseglingen på yngelen. Man tror det bidrar til at varroamiddens forstyrres i forplantningen på en måte som reduserer antall avkom. Det spesielle er at biene har en stor treffsikkerhet på celler som inneholder varroa.

Reinertsenbiene er også gode på å fjerne midd fra sine søstre. Dette har med adferd å gjøre, og spørsmålet forskerne ønsker å finne ut av er om de lærer bort denne egenskapen til andre bifolk.

Reinertsens bier kommer trolig til å bli mye omtalt også internasjonalt i tiden som kommer.

Dersom man kan dokumentere hvorfor biene klarer å holde antall varroamidd så lavt, finnes det høyst sannsynlig også et stort eksportpotensial for disse til hele Europa.

NY SAK

En renessanse for smaken

Det må innrømmes at norske birøktere til nå ikke har vært gode til å utnytte det store spennet som finnes i smaken av honning. I motsetning til for eksempel sine franske kollegaer, har de blandet

honning til «sommerhonning» og kun tatt ut lynghonningen for seg.

Flere av de nye birøkterne som starter, holder honningen separat både fra distrikter og årstider. Ganske fort viste det seg at mulighetene for store smaksforskjeller var åpenbare.

Faktisk er det slik at honningen fra to bifolk som står ved siden av hverandre, kan smake temmelig forskjellig.

For tiden finnes det flere grupper av birøktere som vil utnytte disse smaksforskjellene kommersielt.

Rene sortshonninger er vanskelig å høste, for selv om biene er blomstertro, så henter de inn nektar fra flere arter til samme bifolk samtidig. Enkelte forsøk på eksport av «ljunghonung» har blitt stoppet fordi kjøperne analyser har vist for store andeler av andre blomsterpollen i dem.

Rådet foreløpig er å kalle honningene noe annet enn «hallonhonung» eller «ljunghonung».

Som i Sverige er det en stor trend at folk vil vite hvor maten de spiser kommer fra. Kombinasjonen av distrikt og smaksforskjeller, kan gi betydelig høyere pris.

NY SAK:

Er birøkt miljøvennlig?

Over hele Europa er miljøvernerne på krigsstien etter å finne kampsaker. Flere steder angriper de birøkterne fordi deres husdyr, honningbiene, utkonkurrerer de ville biene fra den maten de er avhengige av for å overleve. Det norske birøktermiljøet tok nok ikke denne kritikken seriøst nok fra starten av, men nå har de våknet og jobber systematisk via Norges Birøkterlag og ByBi i Oslo for å forske seg frem til objektiv kunnskap om norske forhold. Det holder ikke å vise til for eksempel danske eller skånske forsøk når kun tre prosent av Norges areal er dyrket mark.

Det er uvant for birøkterne å bli beskyldt for å være miljøfiender, men Norges Birøkterlag vet at det må fakta, og ikke tro til i dette spørsmålet. De jobber for at det skal forskes mer på denne problematikken. ●

APITERAPI och covid-19

I början av juni höll Dr. Stefan Stangaciu en föreläsning om covid-19 och biprodukter. Powerpointpresentationen finns på Biodlingsföretagarnas hemsida för er som vill ta del av den.

Dr. Stangaciu föreläste i en dryg timme och sedan lämnade han ordet och frågorna fria till de deltagare som hade anslutit via zoom.

Det var läkare, professorer och apiterapeuter från stora delar av västvärlden. Eftersom han ville nå så många som möjligt så hade han delat upp föreläsningen i tidszoner och gjorde samma föreläsning och upplägg vid andra klockslag under några dagar.

Han och flera läkare vittnade om att de framgångsrikt behandlat symptom från Covid-19, som exempelvis torrhosta och andningssvårigheter, med olika biprodukter.

Eftersom man vet att många av biprodukterna har en antiviral effekt misstänker man att det även kan ha en förebyggande effekt för vårt immunförsvar.

Nu frågar man sig om biodlare på något sätt är skyddade mot Covid-19. Internationella apiterapiförbundet har gjort en ovetenskaplig undersökning och frågat biodlingsförbund i stora delar av världen hur många aktiva biodlare som faktiskt avlidit av sviterna från covid 19. Flera av de som var samlade på föreläsningen hade ställt frågorna i sina egna länder och det verkade som om biodlare var underrepresenterade i denna grupp.

Ekologisk honung visade sig ha brister

Honungsringen skriver i ett pressmeddelande att de under åren skickar honung för analys. De hittar sällan några felaktigheter men ett och annat försök att "göra" flytande honung har lett till för höga HMF-värden och låg enzymaktivitet. De flesta producenter får dock godkänt.

Den honung som testats i år är den som säljs via de stora restauranggrossisterna. Flera restauranger, storkök, kommuner och landsting gör sina inköp via dessa grossister. "Svenska honungsproducenter anses inte vara tillräckligt pålitliga leverantörer för att ingå i grossisternas utbud – alltså ingick endast importerad honung i årets test", skriver Honungsringen.

HONUNG – VÄRLDENS MEST FÖRFALSKADE LIVSMEDEL

I pressmeddelandet skriver Honungsringen vidare: "Att honung är ett av världens mest förfälskade livsmedel är välkänt, men inte helt enkelt att påvisa. Samma stora analysföretag som under åren hjälpt till att avslöja felaktigheter, används i allt högre utsträckning av dem som vill få ut annat än äkta vara på

marknaden. Man testar substitut fram till dess att förfälskningar utan anmärkning slinker igenom testerna.

Honungsringen har därför använt tre olika mindre företag, som använder olika tekniker, för att beskriva analyserad produkt. e-Sence Sweden AB identifierar bland annat aromämnen. Belgiska CARI asbl utför analys av de kriterier som ingår i Honungsdirektivet kompletterat med test av smak, konsistens och färg samt pollenanalys. Kanadensiska True Honey Buzz analyserar honung med hjälp av så kallad NMR-spektroskopi som kan ge en bild av ingående ämnen, till exempel av pollen.

DEN EKOLOGISKA HONUNGEN HÖLL INTE MÅTTET

Honung från tio förpackningar testades, varav fem med ekologisk märkning. Av dessa tio var endast två ekologiska och en konventionell förpackning utan anmärkning eller misstanke om felaktig hantering. Fyra prov klarade Honungsdirektivet, men med tydliga indikationer på att vara värmebehandlade.

Tre honungsprov bröt tydligt mot Honungsdirektivet och får inte alls säljas som honung. Orsaken är låga nivåer av, eller ingen uppmätbar, enzymaktivitet tillsammans höga HMF-värden. Många länder godkänner inte HMF-värden över 15 mg per kilo medan Sverige godkänner 40 mg/kg, men gränsvärdena för

enzymaktiviteten är de samma inom EU.

Det mest anmärkningsvärda är dock att de tre felaktiga honungsproven har ekologisk märkning. Vad säger det om svenska biodlares förutsättningar och marknadens trovärdighet?

VIKTIGT SAMARBETE MED LIVSMEDELSVERKET

Honungsringen har inget mandat att agera vid upptäckt av en felaktig produkt, men tack vare ett nystartat samarbete med Livsmedelsverket hoppas vi att upptäckt leder till åtgärd. Livsmedelsverkets medarbetare har internationella kontaktnät där information om de aktuella proven delas. Livsmedelsförfälskning är en fråga som tas på stort allvar.

Ansvar för att vidta åtgärder mot felaktiga produkter i butik eller i lokal produktion vilar på varje enskild kommun. Livsmedelsverket har dock möjlighet att vidarebefordra uppgifter till samtliga miljöförvaltnings- och bistå med råd – en hjälp som en liten branschorganisation som Honungsringen uppskattar högt.

De felaktiga honungsproverna med ekologisk märkning är: Lune de miel, Ekologisk flytande honung (KRAV), Martin och Serveras Ekologiska flytande honung (EU-lövet) samt Törsleffs ekologiska fasta honung (EU-lövet)!" ●

MEDLEMSENKÄT

Hur stor del av din inkomst kommer från binäringen?

– Inte ens en procent.
Jag har företag men tar
inte ut någon lön. Jag
är logoped och får min
lön från det.

**HANNE UDDLING,
SVENSKA BIN**

– Minimalt. Jag hade
betydande samhällen
och har massor av kurser
men det ger inget.

LARS LARSEN, NORGE

– Ungefär 30 procent,
resten kommer från
pension.

JONNY ULVTORP

– Hälften av min inkomst
kommer från pensionen, den
andra hälften från biodlingen.

GÖRAN SUNDSTRÖM

Bigården Sverige AB

Bigården.se

Bireddskap för biodlare med känsla för god kvalitet

*Färdigtrådade kvalitetsramar med
syrafast tråd. Tillverkade av lindträ.*

Prisexempel:*

Langstroth 3/4 Hoff. = 9.52kr/ram inklusive frakt

HLS = 8.72kr/ram inklusive frakt

HLS Hoff. = 8.96kr/ram inklusive frakt

Lågnormal = 9.04kr/ram inklusive frakt

Lågnormal Hoff. = 9.28kr/ram inklusive frakt

* Priserna justeras utifrån leveransadress och antal ramar som beställs. Prisexempel avser beställning av 2000st ramar till södra Skåne. Samtliga priser är exkl. moms

Observera: Vi har stor efterfråga på våra ramar. För att undvika långa väntetider ber vi Er att lägga beställningar i god tid inför kommande säsong.

Mail: info@bigarden.se
Web: www.bigarden.se

Levererar till biodlarföreningar och yrkesbiodlare

Mjödhamnen

www.mjodhamnen.se

Inom EU's "The Green Deal" pågår nu utformningen av strategier som "Farm to Fork" – från jord till bord och "Biodiversity" – biologisk mångfald.

De huvudsakliga områdena i Farm to Fork är att minska matsvinn och avfall, hållbar matproduktion, hållbar distribution av mat och hållbar konsumtion av mat. Inom dessa områden kommer störst fokus att ligga på att till 2030 reducera användningen av kemiska bekämpningsmedel med 50%, reducera näringsförluster med 50% och användningen av konstgödsel med 20%. Att också till 2030 reducera användningen av antibiotika inom jordbruket med 50% och att 25% av den totala jordbruksmarken skall vara ekologisk. Vidare vill man utveckla märkningen så att konsumenter lättare ska kunna göra hälsosamma och hållbara val.

Text:
Mats Olofsson

Vad gäller strategin kring biologisk mångfald vill man bland annat etablera minst 30% skyddade områden på land och återställa skadade ekosystem på land och hav inom hela Europa samt vidta åtgärder för att hantera den globala utmaningen kring biologisk mångfald. Utbrottet av Covid-19 menar man visar på vikten av att behålla biologisk mångfald och att ge naturen plats. På många håll i världen trängs djur och natur undan vilken ökar interaktionen mellan människan, våra tamdjur och vilda djur.

Som ni ser är det höga ambitioner. För många länder i Europa kommer det att innebära utmaningar. I Sverige är vi ganska vana vid detta och ligger redan längre fram än de flesta länder men vi kan ändå räkna med att det kommer att ställas krav på förändringar här också. Det är givetvis bra och nödvändigt att arbeta med de här frågorna, missförstå mig inte, men det är också viktigt att utvecklingen sker i samråd med jordbruksnäringen. LRF, där Biodlingsföretagarna är medlem, är en viktig aktör i detta för att föra fram näringens behov och villkor samt visa på hur näringen kan bidra positivt. Detta sker genom

LRF's Brysselkontor och Copa-Cogeca. Copa-Cogeca efterfrågar medlemsländernas synpunkter kring strategierna jag nämnt här ovan. Ni är välkomna att kontakta mig med konstruktiva inlägg. Mailadressen finns längst bak i tidningen

Vad gäller Brexit pågår förhandlingar men det går trögt. Formellt lämnade Storbritannien EU vid årsskiftet och nu har vi en övergångsperiod som tar slut den 31 december 2020. Finns det inget avtal då så kommer Storbritannien att hanteras som vilket tredje land som helst. Hur kan detta påverka oss och vår lilla verksamhet med honung? De största europeiska exportländerna av honung till Storbritannien är Tyskland, Belgien och Spanien. Sverige är inte ens med på listan så det kan verka långsökt. Men tullavgiften till EU från tredje land är 17% och utan ett avtal kan svenska exportörer till Storbritannien drabbas av samma nivåer som då måste läggas på priset eller tas från den egna vinsten. I förhandlingarna ställer EU givetvis krav på att honung från Storbritannien som hamnar på den europeiska marknaden måste uppfylla de krav EU's definition ställer för att produkten ska kunna kallas för honung.

**VAXRENSERI
ÅRET RUNT**

BeeFuture AB
**Vi valsar och autoklavar
ditt vax separat**
Få fler kakor/kg
beefuture.se
0762 33 10 36
beefutureab@outlook.com

**Elitdrottningar med stamtavla
& Bruksdrottningar**
"Kan inte låta bli att skriva dig en rad om mina fantastiska bi du levererade! Jag vill ha en drottning från samma linje som den gamla för bättre finns inte!!" Christer Eklund, Hålsjöholm

- Nya gener till din biodling.
- Lönsamma bruksdrottningar.
- Dokumenterade elitdrottning för egen produktion från oss.

Följ oss på Facebook
Ostelenbrukstast

Boka idag. Håkan
Mer info www.ostelenhonung.se

European Court of Auditors inte nöjd med insatserna för vilda pollinatörer

Europeiska domstolen för revision har publicerat en rapport: "Protection of Wild Pollinators in the EU: Commission initiatives have not borne fruit". De insatser som gjorts för att hejda minskningen av antalet vilda pollinatörer har inte varit tillräckliga. Tvärtom är de så pass dåliga att det knappt haft något synligt resultat alls.

BeeLife är en ideell organisation som arbetar för att förbättra villkoren för bin och pollinatörer i Europa.

Rapporten försvarar det som BeeLife jobbat för – att pollinatörerna måste skyddas bättre och att vi måste hjälpa till mer aktivt.

Nya policy bearbetas just nu av Europeiska

Parlamentet som kan komma att vara avgörande för jordbruket. De omfattar bland annat EU's biodiversitetsfrågor och matens väg från lantbruket till tallriken.

Två huvudpunkter har tagits fram:

- De nuvarande policyerna som finns är otillräckliga och en förändring av EU Green Deal samt biodiversitetstrategi kan komma att ändra denna satsning. Ett pollinatörsindex ligger till grund för att man lättare ska kunna se hur väl

den nya Common Agricultural Policy (CAP) slår igenom. På så vis ska myndigheter kunna agera bättre utifrån den. Samtidigt så är det samma policy (CAP) som är en del av problemet men BeeLife menar att CAP kan förändras så att den skyddar och gynnar pollinatörer samtidigt som det ska gynna bönderna. Inkludering av Integrated Pest Management och pollinatörers Eco-scheme ska förenkla det ytterligare för pollinatörerna att göra sitt jobb.

- Det har förekommit nödfall där aktörer kunnat förbigå regleringar för pesticider, vilket i sin tur ska ha skadat pollinatörer. Detta är något som BeeLife är emot och vill ska skärpas då de menar att "Article 53" utnyttjas (Artikel 53 handlar om reglering av vilka pesticider som får användas). Medlemsstater tillåter förbjudna pesticider att användas utan att ens kunna visa upp de dokument som krävs för att få använda produkterna. De måste alltså skärpas.

BeeLife kritiserar även "Standing Committee on Plants, Animal, Food and Feed" (SCOPAFF) då de inte är transparenta i sitt beslutstaganden. SCOPAFF ska ha skjutit undan möjligheterna att förbättra riskanalyser för honungsbin, bin och andra bin under sju år. Det var för sju år sedan som ett dokument släpptes som kallas "Bee Guidance Document" av "European Food Safety Authority" (EFSA) som ska användas som grund för SCOPAFF's beslut, men som då inte gjorts. Till sist så trycker BeeLife på med att Europas gröna framtid endast kan säkerställas om policyerna ändras. ●

- Allt för biodling -
Från nybörjare till yrkesbiodlare
Välkomna till vår butik i Skåne!

Vi köper din honung & ditt vax!

AB Lindhagens Bigårdar, Norra Grönby, Anderslöv
Hemsida: www.lindhagen.se Telefon: 0410-280 95

Spårbar honung 2024 enligt Copa-Cogeca

Flera jordbruksministrar har begärt ursprungsmärkning för blandad honung och vill ha procentsatsen per land angiven. Copa-Cogeca konstaterar att det inte ännu finns någon enkel lösning på märkningsfrågan.

EU-kommissionen eller vilken kommission syftar det på? kommer inom ramen för "Farm to Fork" (se Utblick sid 20) att försöka hitta sätt att märka mat så att även näringsvärde och klimatpåverkan med mera finns angivet. Det skulle bli ett mervärde för de europeiska jordbruksprodukterna. Matmärkningen beräknas kunna genomföras 2024.

När det gäller frågor som rör lanseringen av en ny kontrollplan, GFC: s roll i inrättandet av ett europeiskt honungreferenslaboratorium och ett nytt FVO-uppdrag till Kina, angav kommissionen att detta skulle hanteras i samband med GD SANTE.

Inom ramen för Farm to Fork kommer Copa-Cogeca att överväga att föreslå utvidgning av obligatoriskt ursprungsmärkning av bland annat honung. Arbetet kommer att ske under 2020–2021.

De här punkterna togs upp på det styrelsemöte som Copa-Cogecas arbetsgrupp för honung hade den 27 maj.

Copa-Cogeca har tagit fram en handlingsplan för att komma till rätta med den oroande situationen på honungsmarknaden som presenteras till höger.

Telefontider:

Mån-Fre: 8-15

Frukoststängt: 10-10:30

Lunchstängt: 13-13:30

Tappstation 70 cm med Dana Api Matic 1000

Vår minsta tappmaskin med Dana api Matic 1000 och ett automatisk rundbord med 70 cm diameter.

Tappstation 100 cm med Dana Api Matic 2000

Komplett tappstation på hjul i storlek 100 cm, vilket ökar buffertiden. Dana Api Matic 2000 kan justeras horisontellt och vertikalt för att rymma olika glasstorlekar.

@lpsbiodling

Av Biodlare För Biodlare

www.lpsbiodling.se

LP:s Biodling AB

Tappstation 45 cm bordmodell Inkl. Dana Api Matic 1000

Mer info på www.lpsbiodling.se

Butikens Öppettider:

Mån-Fre: 9-16

Lördag: Inställt 2020

Frukoststängt: 10-10:30

Lunchstängt: 13-13:30

Nackakupan Olika varianter av kuppaket finns att beställa

Skaffa din bifor hos oss!

Bifor i palltank eller hink!

Se samtliga priser på www.lpsbiodling.se

Det självklara valet för biodlare i Sverige
• Service • Kvalitet • Kunskap • Omtanke

@lpsbiodling

Action plan to rectify the alarming situation of the European honey market

– urgent measures

Measure	Actions and objectives	Who and how
1) Effective controls on imports of honey from third countries	Launch a new coordinated control plan targeting imports of batches of honey exceeding 20 tonnes originating in third countries.	EC – DG SANTE in cooperation with the JRC; Regulation 2017/625 article 112, on an ad hoc basis.
	Set up a European reference laboratory for honey in order to verify the authenticity of honey and to support the Member States' control bodies in detecting fraud.	EC – JRC; the mandate and role could be modelled on the EU reference laboratory for bee health (Sophia Antipolis ANSES, France).
	Ensure that any honey imported from third countries is in line with the EU's definition of honey , most notably for honey from China.	The Food and Veterinary Office (FVO) – audit mission of border control posts to be included in the 2020-2021 work programme (audits of Member States). EC – check if Member States and in particular the customs authorities interpret the Honey Directive in the same way.
	Undertake a new audit mission to China notably in order to analyse their production methods.	FVO – include in the 2021 work programme.
2) Transparency on the origin of honey and on	Make origin (country) labelling for blended honey mandatory at European level. All of the honey's countries of origin and the respective percentages of	EC – change the Honey Directive (marketing standards) or its recasting into a regulation

Copa - Cogeca | European Farmers European Agri-Cooperatives
61, Rue de Trèves | B - 1040 Brussels | www.copa-cogeca.eu
EU Transparency Register Number | Copa 44856881231-49 | Cogeca 09586631237-74

the authenticity of beehive products	blended honey must be indicated. Voluntary labelling did not effectively fight fraud nor did it ensure an informed consumer choice.	covering honey and other marketed beehive products.
	Adopt a legal definition for the various hive products : wax, propolis, pollen, royal jelly. This would provide consumers with a better guarantee of quality by reducing fraud, in particular for products imported from third countries.	EC – extend the scope of the European marketing standard for honey to include other beehive products; or do this with another piece of legislation that would ensure a harmonised interpretation by all Member States.
	Put in place a traceability system (a single system in the EU) at the level of beekeepers, packagers and other operators in the chain, by implementing solutions such as blockchain.	EC – help the beekeeping profession by organising a technical development project and a European system for sharing information
3) Promotion of honey on the internal market	Enhance European honey production standards, through promotion measures .	EC – DG AGRI: include the promotion of European honey (a multi-country promotion programme targeting the internal market) in a specific envelope within the annual work programme for 2021 to remedy the major market disturbance (Regulation 1144/2014, Article 2(e) and Article 8).
4) Knowledge and monitoring of the EU honey market	Set up a European market observatory for honey .	EC – with the participation of the Member States and the contribution of the various operators in the marketing chain.

Ny lag om märkning i Frankrike

Hälsningar från biodlingssektorn i Frankrike där Frank Alétras är ordförande och medarbetaren Cindy berättar om den nya lagen, lagtexten är på franska dock så vi har inte kunnat läsa den.

” Kära alla,
Jag skriver till er för Frank Alétras räkning.
Nyligen rösta de franska parlamentsledamöterna för en lag för mer öppenhet i jordbruksprodukterna. Honung är en av dem. Från och med den 20 januari 2021 är det obligatoriskt i Frankrike att sätta alla ländernas namn på blandad honung (i ordningsföljd)! Frankrike följer Rumänien. Den 20 maj röstade Rumänien fram en liknande lag. I Spanien publicerades också ett nytt kungligt dekret.
Steg för steg, blir öppenhet för honung allt större i Europa!
Nästa steg är Farm to Fork-strategin.
Hela lagtexten bifogas.

Önskar dig allt det bästa,
Cindy

Sanna gick en kurs via Eldrimner och lärde sig smaksätta honung.

Honung botade Sannas biskräck

Sanna Ågren på Adolfsborg älskar att sälja. När hon inte kränger honung och biredskap rör hon ihop olika smaksättningar, krämer eller en god kaka. Hennes kunder är damerna på Östermalm och bönderna i Uppland.

Text och foto: Moniqa Swålas

Sanna tar emot på gårdsplanen i vackra Adolfsborg. Hon utstrålar energi och kreativitet. Här, på föräldrarnas gård, har hon sitt företag sedan fem år tillbaka.

Till sin hjälp har hon sin pappa Tommy. Den här dagen är Tommy på väg till parningsstationen på Visingsö med drottningar så Sanna visar runt på egen hand.

– Mina föräldrar skaffade två samhällen för tolv år sedan. Jag värjde mig. Bin är läskiga och sticks. Jag tyckte inte om när mamma och pappa ville

prata om sin hobby, berättar Sanna. Tills jag fick en burk honung i handen och insåg att det här, det går att sälja!

Sanna skrattar gott åt minnet och åt sin egen iver att sälja.

– Jag älskar att sälja och göra business. Jag var butikschef i pappas livsmedelsbutik förr så nu är det pay back time. Nu är det han som hjälper mig

SANNA SÄLJER PÅ MARKNADER

Nu står kuporna i rad längs tomtgränsen på föräldragården. Ytterligare tio kupor står hemma hos Sanna där hon bor i Strängnäs och ytterligare några hos bönder i trakten.

– Jag köpte fem kupor italienare, Ligustica, men nu har jag Buckfast. Jag tycker de ger mer honung.

Verksamheten har växt med tiden och nu har de ungefär 60 samhällen. Det brukar vara lite fler på höstarna men de säljer också en del avläggare.

Sanna säljer sin honung på Bondens egen marknad på Östermalm och är också ordförande i föreningen. I samband med marknaden driver hon också ett café. Det här året har ju varit lite

annorlunda med coronapandemi och restriktioner så någon marknad har det inte blivit. Men nyligen fick Bondens egen marknad tillstånd för utlämning. Honungsförsäljningen har gått strålande och lagret har varit slut sedan i mars.

– Jag är återförsäljare av biredskap också. Det är mer en service men jag drömmer om att bygga upp en riktig butik och ta fram en egen kupa.

SANNA VILL BLI STOR PÅ BIREDSKAP

Sanna visar in till ett av uthusen. Där trängs burkar och flaskor med bitömmare, drönarramar, foderlåder och en massa annat som en biodlare behöver. Men det är inte bara biodlare som kommer till Sannas butik. I trakten finns en hel del grönsaksodlare som också behöver flaskor och burkar.

– Jag har inte annonserat men folk hittar hit ändå. Vi har hemsida och finns på sociala medier. Vi brukar presentera oss också på nybörjarkurserna i Enköping.

Två ton honung per år blir det och företaget är både livsmedelsproducenter och har livsmedels-

godkända lokaler.

Det innebär att vi får sälja i butik och att kommunens miljö och hälsa besiktat lokalerna och kommer hit på inspektion varje år.

SANNA GILLAR ATT RÖRA OCH SMAKSÄTTA

Sanna jobbar halvtid på en ICA-butik i Södertälje. Självklart säljer den butiken hennes honung. Den finns också i en butik i Enköping och fler butiker ska det bli i framtiden.

Sanna gillar att röra och prova sig fram så naturligtvis har hon även en del smaksatt honung. Hon plockar fram burkar med ecalyptus – och citronhonung. Det är de smaksättningarna som efterfrågas mest. Men hon har också en antihalsont-blandning.

– Den är som en flytande halstablett, säger hon och smakar lite som om hon hade en tablett i munnen. Jag gick en smaksättningskurs via Eldrimner. Den kan jag varmt rekommendera. Man kommer hem men många nya idéer. Vi fick experimentera med torkade kryddor, färska kryddor, torkade bär, färska bär, nötter, choklad och en del annat. En smaksättning jag tyckte blev god var att blanda honung med hackade rostade nötter. För att få sälja smaksatt honung krävs att de är godkända och det kostar en del för att få en ny smaksättning godkänd. Honungen är den del som är mest lönsamt och för Sanna och Tommys del räcker det gott med 60 kupor eftersom Sanna har sitt butiksjobb och Tommy sin pension. De tar inte ut någon lön från företaget. De pengar de drar in återinvesterar de i verksamheten. Senaste inköpet var en tappningsmaskin.

– Det är ett av mina bästa köp. Förr satt vi så här och tappade burk efter burk, säger Sanna och visar med framåtlutad kropp hur ryggen tog stryk vid tappning.

– Tappningsmaskinen spar mycket tid och den ger exakt vikt. Tappar man manuellt håller man ofta i för mycket. Nästa investering blir en avtäckningslinjemaskin, en vaxseparator och en honungsomrörare. Tanken är att jag ska jobba heltid med mitt företag inom en snar framtid.

TRÄLÅDOR BYTS UT MOT FRIGOLIT

Biodling är ett tungt yrke. Idag jobbar vi mest med trälådor men håller på att byta ut till EPS och skattlådorna som är i LN till HLS. Allt för att spara ryggar. Man orkar knappt lyfta upp en full LN med honung ovanför huvudet.

På frågan om Sanna vill ge något råd till andra biodlare säger hon:

- Våga ta betalt!
- Andra råd hon vill dela med sig av är att ligga steget före och ha material hemma.
- Och bygg inte för litet. Tänk efter vad som händer om fem–tio år. Hur många kupor har jag då? ●

Sanna är återförsäljare av biredskap men drömmer om att kunna konkurrera med de största och ta fram en egen kupa.

Drottninghotell i skogskanten.

Tappningsmaskinen är en av Sannas absolut bästa investeringar.

Sanna har bisamhällen på föräldrarnas gård men också hos bönder i trakten och hemma på sin egen tomt.

Här på Adolfsborg driver Sanna Ågren sitt företag. FOTO: PRIVAT

FAKTA – Vid en livsmedelsinspektion från kommunen kontrolleras bland annat att företaget är godkänt och registrerat, att honungen är ursprungsmärkt, att den är allmänt spårbar, att lokaler och utrustning är godkänd, att hygien följer reglerna, att det finns vatten, att kylkedjan och temperaturer följer uppsatta kriterier samt att det material som kommer i kontakt med livsmedlen är godkända med mera. Information om detta samt mer om märkning av biprodukter finns på Livsmedelsverkets hemsida.

Preliminärt besked om NPB-ansökningar från Jordbruksverket

Jordbruksverket har nu, efter diskussion med näringen och andra intressenter, preliminärt beslutat om budgettilldelningen i Nationella programmet för Biodlingssektorn (NPB) 2021. Beslut kommer att skickas till varje sökanden under sommaren och kommer att följa bifogad plan, om inget oförutsett inträffar.

Motivering och eventuella krav kommer att lämnas i varje beslut, men de som inte får full tilldelning i sin ansökan måste snarast göra en revision av ansökan, i samma elektroniska tjänst som användes vid ansökningstillfället.

ÖVERGRIPANDE MOTIVERINGAR

Till höger finns en preliminär budgetfördelning, samt en fördelningstabell nedan för sökanden. Vad gäller det senare har medlen fördelats för att täcka in de områden som lyfts fram i det treårs-program som styr verksamheten. Vid besluten har följande vägts in:

- De tre-åriga projekt som nu går in på sitt sista år får möjlighet att slutföra projektet enligt ursprunglig plan. Det innebär att några av de nya fleråriga projektansökningarna av utvecklingskaraktär som fått avslag får skjutas fram till nästa år för en ny bedömning.
- Inom området bihälsa är det viktigt med ett integrerat målarbete i hela näringen, vilket kräver ett nära samarbete mellan aktörerna inom både forskning och tillämpning. Här avses bl.a. VSH-projektet, bihälsokonsulent (som får en tillfällig budgethöjning,

efter att beslutet förankrats i näringen), samt framtagning av bra rådgivningsmaterial.

- Det är viktigt att Sverige så långt möjligt pratar med en röst i internationella sammanhang där frågor kring bi diskuteras. Det är också viktigt att beslut och policyfrågor som avhandlas i dessa internationella fora förmedlas tillbaka till de organisationer i Sverige som frågorna berör. Jordbruksverket kommer därför att ställa krav på ett nära samarbete mellan BE, SBR och andra aktörer som deltar i det internationella arbetet.
- Ras-föreningarnas projekt kring biavel har efter uppmaning från Jordbruksverket samlats i ett projekt med SBR som huvudman. Anledningen har varit att ge lika förutsättningar till alla ras-föreningar samt ge en tydligare koppling till VSH-projektet.
- Ansvar för konferenser och möten måste övertas av näringen själv. Undantaget är dock den rikstäckande konferensen, med internationella ambitioner, som bör ges möjlighet till utvecklade internationella samarbeten, internationella föreläsare och bra konferensvillkor, trots att näringen är liten och ekonomiskt relativt svag.
- På utbildningssidan riktas nu intresset mot den yrkesmässiga delen, enligt programperiodens målsättning.
- Att koppla svensk honung till ett rikt blommande svenskt landskap är fortsatt viktig, men måste ske i dialog med organisationer som arbetar med vilda pollinerare. Här ingår även internationell marknadsföring av svenska bi-produkter.

Linköping den 3 juni 2020, Magnus Gröntoft, Jordbruksverket

FÖRDELNING AV MEDEL INOM NPB 2020					
MEDEL SÖKTA AV	ANTAL	SÖKT	BUDGET	% AV SÖKT	% AV TOTALT
SLU	3	1 322 01	1 846 183	64%	13%
VSH/SBR	1	632 300	632 300	100%	9%
SBR	10	1 906 900	1 241 900	65%	19%
BF	3	1 203 520	750 000	62%	11%
Buckfast	2	562 180	0	0%	0%
Andra universitet	1	369 500	300 000	81%	4%
Sigill Kvalitetssystem AB	3	1 184 780	1 002 160	85%	15%
Lind Lewin kommunikation AB	1	545 000	545 000	100%	%
Jordbruksverket (Bihälsokonsulent)	1	996 869	995 000	100%	15%
Övriga	12	4 060 951	396 000	10%	6%
SUMMA	37	12 784 011	6 708 543		

ANSÖKNINGAR TILL NPB 2021

NR	TITEL	SÖKT BELOPP 2021	PRELIMINÄR BUDGET 2021	ORGANI- SATION	OMRÅDE
PoF 2020-1754-1	Avel och produktion av varroaresistenta bin	96 100 0	0	Övriga	Biavel
PoF 2020-1815-1	Avelskommitté, nätverk och rekrytering, NordBi	355 000	0	Övriga	Biavel
PoF 2020-1789-1	Biodlarkonferensen 2021	255 500	150 000	BF	Konferenser & seminarier
PoF 2020-1585-1	Biodling i Jäsängen	37 008	0	Övriga	Övrigt
PoF 2020-1772-1	Biodlingskonferenser	80 000	0	SBR	Konferenser & seminarier
PoF 2020-1819-1	Bond project Phase-II: Effect of beekeeping practices on natural varroa resistance traits	346 183	346 183	SLU	Bihälsa
PoF 2020-1803-1	Digitalt Bi-träde: Ett IoT-baserat ledningssystem med uppkopplade kupor	200 000	200 000	Övriga	Utveckling & innovation
PoF 2020-1773-1	Drift och uppstart av parningsstationer och parningsplatser.	541 900	541 900	SBR	Biavel
PoF 2020-1668-1	Ergonomisk metod vid skattning av honung: möjligheter och utmaningar med lyftkran i fält.	300 000	0	Övriga	Utveckling & innovation
PoF 2020-1807-1	Finns det svensk honung med samma hälsofrämjande egenskaper som manukahonung?	196 000	196 000	Övriga	Utveckling & innovation
PoF 2020-1826-1	Herrskogs Horisontella biodling	430 000	0	Övriga	Utveckling & innovation
PoF 2020-1810-1	Honungsringen kvalité och ursprung	346 460	250 000	Sigill	Analys
PoF 2020-1825-1	Hundar för detektion av amerikansk yngelröta	107 000	0	Övriga	Utveckling & innovation
PoF 2020-1811-1	Hälsa från bikupan. - Riktlinjer för produktion och inventering av dess kvalité	402 160	402 160	Sigill	Utveckling & innovation
PoF 2020-1755-1	Informations-, utbildningsmaterial för bihälsa och bisjukdomar.	150 000	150 000	SBR	Bihälsa
PoF 2020-1756-1	Internationellt arbete och omvärldsbevakning,	110 000	50 000	SBR	Internationella kontakter
PoF 2020-1759-1	Internationellt och svenskt standardiseringsarbete	100 000	100 000	SBR	Internationella kontakter
PoF 2020-1768-1	Kvalitet-Utbildningsuppgrädering	100 000	0	SBR	Utbildning
PoF 2020-1817-1	Medborgarforskning för utvärdering av pollinatörers tillgång på nektar och pollenväxter i ett landskapsperspektiv.	382 795	0	SLU	Utveckling & innovation
PoF 2020-1809-1	My Swedish Honey	436 160	350 000	Sigill	Marknadsföring & info
PoF 2020-1774-1	Nationell bihälsorådgivning	996 869	995 000	SJV	Bihälsa
PoF 2020-1775-1	Parningsstationer, mating stations	238 300	0	Buckfast	Biavel
PoF 2020-1805-1	Pollinera Sverige	545 000	545 000	Lind	Marknadsföring & info
PoF 2020-1778-1	Rationell Biodling-Rådgivning i Erfa-grupper	300 000	200 000	SBR	Utbildning
PoF 2020-1777-1	Skärgårdskupan - För starka och motståndskraftiga bin	669 091	0	Övriga	Utveckling & innovation
PoF 2020-1645-1	Styrsö	30 000	0	Övriga	Övrigt
PoF 2020-1751-1	Tekniskt stöd till biodlare i norra Värmland	211 300	0	Övriga	Övrigt
PoF 2020-1795-1	Testbiodling, test bee breeding	323 880	0	Buckfast	Biavel
PoF 2020-1760-1	Utbildning inom drottningodling, biavel och inseminering	325 000	200 000	SBR	Utbildning
PoF 2020-1787-1	Utbildning, Pollinering med honungsbin, logistik, teknik, ekonomi	741 020	450 000	BF	Utbildning
PoF 2020-1769-1	Utbildnings- och informationsfilm	100 000	0	SBR	Utbildning
PoF 2020-1784-1	Utlandskontakter	207 000	150 000	BF	Internationella kontakter
PoF 2020-1818-1	Utveckling av rådgivningen inom biodling	593 033	500 000	SLU	Utveckling & innovation
PoF 2020-1821-1	Vidareutveckling av forskning och utveckling av norrländsk biodling och honungsprodukter	369 500	300 000	Univ	Utveckling & innovation
PoF 2020-1761-1	VSH-bin i Sverige	632 300	632 300	VSH	Bihälsa
PoF 2020-1781-1	Värmebehandling av Varroa en metod att bekämpa kvalstret	1 429 452	0	Övriga	Utveckling & innovation
PoF 2020-1764-1	Ökad vinteröverlevnad	100 000	0	SBR	Bihälsa

NPB-projekt utbildning, informationsspridning och marknadsföring

Under sommaren har vi genomfört de sista delarna i projektet, ett webinarium där Storytelling var temat och tagit fram en informationsbroschyr om att vara yrkesbiodlare och om biprodukter.

För första gången genomförde vi en helt digital utbildning webinariet "Storytelling – och praktiska tips i marknadsföring för biodlare" på plats i Malmö var föreläsaren Sanna Ohlander och Marie Backman, Jonas Eriksson som tekniker och Helena Ring Johansson höll i chatten. Ute i landet satt deltagarna var för sig framför datorn och kunde ta del av föreläsningarna samt delta i grupparbeten i storytelling. Sanna inspirerade med

filmer och exempel ur verkligheten på företag inom mathantverk som arbetar med storytelling i sin marknadsföring. Hon gick igenom dramaturgin hur man bygger upp sin historia och vad man ska tänka på för att få så mycket uppmärksamhet som möjligt.

Grundhistorien är den viktigaste delen som sen går att bygga ut och utveckla. Modellen följer person – vem det handlar om, platsen – var historien utspelar sig, ett problem – vad har personen för problem som ditt företag kan lösa, vem riktar sig berättelsen till och vad är syftet med din berättelse.

Deltagarna delades sen upp i grupper och fick ett fiktivt case, en uppgift att arbeta med för att praktiskt skapa en historia om ett företag. Varje grupp fick sen redovisa sina stories för hela

gruppen med imponerande resultat. Tekniskt var det en utmaning men det löste Jonas med verktyget zoom som användes för sändningen av webinariet.

Efter redovisningarna av grupparbetet höll Sanna i dagens sista del som vi kallade "Sell & Tell". Det var praktiska tips om hur man marknadsför sin historia och vilka kanaler man kan arbeta med i sociala medier.

Marie Backman gick igenom en praktisk guide i marknadsföring – vad man själv kan göra med en liten budget och enkla medel. Deltagarna fick bland annat tips om produktbilder, etiketter med egen skrivare, köpa designtjänst eller programvaror för att skapa själv.

I projektet ingick också informations-spridning. Vi har tagit fram en broschyr "Biodling – mer än bara honung" som berättar om yrket biodlare, vilka produkter som kan sköras från bikupan samt att biodlingssektoring är en bransch som sysselsätter fler än bara biodlaren. Efter faktainsamling och textbearbetning kom vi fram till en informationsbroschyr i liggande A5 på 24 sidor. Ni har väl sett den i mailet om Gadden nr.4? Om inte, finns den på forumet att läsa i digital form samt att ladda ned. ●

Uppdaterad broschyr

Jordbruksverkets broschyr om amerikansk yngelröta har funnits på webben i många år. Nu har den uppdaterats eftersom den innehöll en del felaktigheter efter att lagstiftningen ändrats.

Tidigare har det gått att beställa broschyren men nu finns den endast som pdf. Du kan ladda ner den via länken nedan.

I broschyren finns en del handfasta tips om hur man kan utvärdera sina bins städver.

<https://djur.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/olikaslagsdjur/binochhumlor/beskrivningavbissjukdomar.4.1a4c164c11dcdaeb12800064.html>

Beredskapen måste höjas för hot mot honungsbin

Beredskapen för att hantera biologiska hot mot den svenska biodlingen är bristfällig. Det visar en ny rapport från Jordbruksverket. För att förbättra skyddet för biodlingen föreslås en rad åtgärder.

Honungsbina har stor betydelse för den svenska livsmedelsproduktionen och för pollineringen av viktiga grödor som äpplen, jordgubbar och raps. Men hoten mot den svenska biodlingen är många. Några exempel är parasiter och sjukdomar som finns i våra grannländer men ännu inte nått Sverige. Trakekvalster är en av parasiterna. Den bor i honungsbinas luftvägar och lever på binas kroppsvätskor.

– Jordbruksverket arbetar för en ökande hållbar matproduktion och för att Sverige ska nå det nationella miljömålet om Ett rikt odlingslandskap. Honungsbina producerar bland annat honung och vax och pollinerar våra blommande grödor. De spelar en mycket viktig roll och vi måste ha bättre ramar för biodlingen än i dagsläget, bland annat när det gäller beredskap mot allvarliga skadegörare, säger projektledare Thorsten Rahbek Pedersen i ett

utskick från Jordbruksverket.

Jordbruksverket har genomfört ett projekt tillsammans med biodlarorganisationerna, Länsstyrelsen i Skåne, Sveriges lantbruksuniversitet och Lunds universitet för att öka beredskapen mot biologiska hot. Slutsatsen är att beredskapen måste förbättras och därför föreslår Jordbruksverket löpande övervakning av förekomsten av allvarliga skadegörare och flexibla kontrollåtgärder vid fynd av skadegörarna. Jordbruksverket föreslår också att bitillsynsmännen får bättre utbildningsmöjligheter, fler uppdrag och ett bättre fungerade biregister. Dessutom föreslås en höjning av ersättningen för destruerade bisamhällen till en skälig nivå.

– I samband med Jordbruksverkets pågående arbete med införandet av EU:s djurhälsoförordning (Animal Health Law) ses bitillsynsorganisationen över och vi får riktlinjer kring hur exotiska skadegörare ska hanteras. Ramarna för ersättning när staten griper in för att begränsa spridning av allvarliga skadegörare är dock ett stort problem för näringen och vi föreslår att ersättningen höjs, säger Ingrid Karlsson, expert på regler kring bin och humlor. ●

Töreboda-kupan
Vår mest sålda bikupa!

Töreboda-kupa EPS
Hög kvalitet och låg vikt.

Redskap och skyddskläder
för alla behov.

Honungshantering.
Slungare, kärl, silar, glas.

Bivaxkakor.
Cellstorlekar:
4,9, 5,1, 5,3 mm.
BIVAX KÖPES!

Pollenfälla att placera
framför flustret.

Honungspressar och ångvaxsmältare
för biodlingar i alla storlekar.

BESTÄLL NYA KATALOGEN!

Öppettider: Mån-Fre 09.00-16.00
Lunchstängt: 12.30-13.30

Stängt från 12.30: 18/6
Stängt: 10/7, 17/7, vecka 30-31, 7/8

**VI BYGGER UT,
SNART 1200 M² BUTIK!**

Allt för biodlaren
Stor som liten

MS Biredskapsfabriken AB
Töreboda
info@biredskapsfabriken.se
Sedan 1941
www.biredskapsfabriken.se

Det lönar sig att vara medlem

FÖRMÅNERNAS BETALAR MEDLEMSAVGIFTEN Årsavgiften för medlemskapet är 1,394 kr inklusive moms. Hela eller delar av denna avgift kan tjänas in under ett år genom att utnyttja delar av de olika rabatter som medlemskapet medför. Några räkneexempel: 40 % på den årliga avgiften för Svenskt Sigill. Om du har upp till 50 samhällen är den årliga systemavgiften 800 kr och 40 % rabatt ger 320 kr. Med fler samhällen är besparingen större.

Genom LRF har du flera fina rabatter. Agrolkortet ger genomsnittliga rabatter per liter på ca 50 öre för diesel och ca 30 öre för bensin. Om du kör 1000 mil per år och då tankar 600 liter diesel ger det 300 kr i rabatt. 12 % hos Granngården. Om du köper något för 500 kr ger det 60 kr i rabatt.

Dessa räkneexempel ger sammantaget 680 kr vilket motsvarar nästan halva årsavgiften. Om du dessutom utnyttjar rabatterna hos olika byggkedjor kan du snabbt spara ännu mer pengar. Går du i tankarna att köpa en ny bil är det värt att titta på de rabatter som erbjuds genom LRF samköp och då handlar det om tusenlappar i besparing.

EAN-koder

Som medlem får du 10 unika EAN-koder. Du betalar 300 kr + moms i registreringsavgift per 10 koder. Årsavgiften betalar Biodlingsföretagarna.

Från Sverige

Märkningen "Från Sverige" är en ursprungsmärkning som garanterar att produkten är odlad, född och uppfödd, förädlad, förpackad och kontrollerad i Sverige. Registreringsavgift 300 kr + moms. Årsavgiften betalas av Biodlingsföretagarna och värdet av detta är 3 000 kr per år för den enskilde medlemmen. www.fransverige.se

Svenskt Sigill

Märkningen "Svenskt Sigill" visar att produkten kommer från en odlare eller djuruppfödare som är certifierad enligt IP-standardens Sigillnivå. Certifieringen innebär att de har uppfyllt extra produktionsmervärden inom områdena livsmedelssäkerhet, djuromsorg och minskad miljöpåverkan. Årsavgiften finns i tre nivåer beroende på biodlingens storlek; 800, 1 400 eller 2 550 kr + moms. Som medlem i Biodlingsföretagarna får du 40 % rabatt på årsavgiften. www.sigill.se

Agrolkortet

Agrolkortet – ett kort för allt – eller bara för drivmedel. Med Agrolkortet från Lantmännen Finans kan du tanka på de flesta "bensinstationer" och få rabatt mellan 20–60 öre/liter beroende på vilket drivmedel och företag du tankar på. Det är ett Mastercard-kort som gäller på 40 miljoner köpställen. När du betalar med Agrolkortet ingår också ett förstärkt försäkringsskydd för hemmet, resor och bilen. Du är t. ex. skyddad mot borttappad nyckel och feltankat bränsle. www.agrolkortet.se

Thomas Apiculture

Som medlem i Biodlingsföretagarna har du rabatt hos den franska redskapshandlaren Thomas Apiculture. Specifik prislista på maskinutrustning för medlemmar i Biodlingsföretagarna. www.thomas-apiculture.com

Så här blir du medlem i Biodlingsföretagarna

Medlemsavgiften 2020 utgörs av två delar, varav 50 SEK är momsfri medlemsavgift och 1,313 SEK inkl. moms är serviceavgift. En faktureringsavgift på 25 SEK tillkommer. Medlemsserviceavgift, totalt 1,394 SEK, insättes på BG: 5276-8587. Ange namn, adress samt "Medlemskap".

LRF Samköp

Ahlsell

Rabatt på hela det omfattande sortimentet inom industriförnödenheter som VVS, el, bygg, verktyg, maskiner, kyl, personlig skyddsutrustning och arbetskläder.

AJ Produkter

Inredning för kontor, lager och verkstad med allt du behöver för en väl fungerande arbetsplats. Du får 22 % rabatt på hela sortimentet och 60 dagars betalningsvillkor.

Beijer Byggmateriäl

Rabatterade nettopriser på mer än 3 000 högfrekventa artiklar, och 10 % rabatt på övriga produkter.

Bondens El

LRF Samköps eget elavtal har ett av marknadens lägsta elpriser. Rörligt avtal med en månads uppsägning, inga dolda avgifter.

GRANNGÅRDEN

Granngården

12 % på det breda utbudet för djurägare, trädgårdsfixare och lantbrukare – allt för det Jordnära livet!

IKEA

Unikt avtalspris på hela sortimentet hos IKEA, även IKEA FAMILY erbjudanden, rea och kampanjer.

SJ

Du får rabatt på alla avgångar genom LRF Samköps avtal.

STAPLES Advantage

Staples

Rabatterade nettopriser på kontorsmaterial och städmaterial, mjukpapper, glödlampor, batterier, köksutrustning, emballage, toner och allt annat du kan behöva på kontoret.

Swedol / Grolls / Nima

Du får 15 % rabatt på hela sortimentet av fordonstillbehör, maskiner, hydraulik, elartiklar, lyft & last, verktyg och arbetskläder.

Hotell

Rabatt på boende och konferens hos Best Western, First Hotels, Elite Hotels, Nordic Choice Hotels och Scandic.

Bilar

Rabatt på Alfa Romeo, Audi, BMW, Citroën, DS, Fiat, Ford, Hyundai, Isuzu, Jeep, Kia, Lexus, Mercedes, Mini, Mitsubishi, Nissan, Opel, Peugeot, Renault, Seat, Skoda, Subaru, Toyota, Volkswagen och Volvo.

Alla rabatter och aktuell information hittar du på www.lrf-samkop.se

Har du frågor om medlemsförmåner kontakta Staffan Tegebäck staffan@tegeback.se

Gadden

Gadden utges av Biodlingsföretagarna och utkommer sex gånger per år. Samtliga publiceras på vår hemsida digitalt. Biodlingsföretagarnas medlemmar erhåller Gadden som medlemsförmån.

Redaktör

Monica Swälas
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Ansvarig utgivare

Helena Ring Johansson
helena@biodlingsforetagarna.se

Redaktionellt material

kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Art director

Marie Backman

Var med och skriv i Gadden

Gadden ska spegla verksamheten hos våra medlemmar. Honorar är 500 SEK + moms per publicerad sida.

Biodlingsföretagarna förbehåller sig rätten till publicerat material om ej annat överenskommit.

Annonsprislista Gadden

Storlek	Gadden	Helår (6 nr)
Helsida (215 x 280 + 3 mm)	3 900:-	22 000:-*
Baksida (215 x 265 + 3 mm)	4 300:-	24 000:-*
1/2 liggande (187 x 123 mm)	2 800:-	15 400:-*
1/2 stående (91 x 251 mm)	2 500:-	15 400:-*
1/4 liggande (187 x 60 mm)	1 500:-	8 500:-
1/4 stående (91 x 123 mm)	1 500:-	8 500:-
1/8 liggande (91 x 60 mm)	850:-	4 800:-
Radannonser (max 100 tecken)	250:-	

Banner hemsida

Storlek	Månad	Helår
500 x 200 px	500:-	4 500:-

För att boka annons kontakta

Staffan Tegebäck
Mandolina AB, Fjällveden Morpartorpet
611 91 Nyköping
Tel: 0708 95 22 50
mandolina@tegeback.se

Medlemmar annonserar gratis med radannonser under köp/sälj på www.biodlingsforetagarna.se/forum

Skicka e-post till:
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Välkommen med din annons!

Datum Gadden

Nummer	Material	Utgivningsdag
Gadden nr 5.20	20-09-15	20-10-01
Gadden nr 6.20	20-11-15	20-12-01

Viktigt när du skickar material

• Annonser skickas som tryckoptimerad pdf.

• Radannonser (max 100 tecken) och kortare nyheter utan bilder skickas till kommunikator@biodlingsforetagarna.se

• Kontakta gärna oss om din idé innan du börjar skriva. Artiklar skickas i Word (.doc). Ange tydligt vad som är rubrik, mellanrubriker och brödtextr. Numrera bildtexter och tillhörande bilder. För insänt ej beställt material ansvarar ej.

• Bilder skickas i originalfil som .jpg i 300 dpi upplösning. Numrera och döpa filerna med artikelns eller avsändarens namn.

• Använd gärna Dropbox, OneDrive, Spred, Wettransfer eller liknande tjänst om du skickar bildfiler på totalt över 10 mb. Packa filerna i en mapp med artikelns namn om du skickar flera filer.

Omslagsbild

Foto: Monica Swälas

Tryck

Danagårds Litho, Ödeshöj, 2020
ISSN: 1100-6951

Artiklar och framförda åsikter representerar inte nödvändigtvis föreningens officiella ståndpunkt.

För icke signerat material och bilder svarar redaktören. Gadden får gärna citeras om källan anges.

Copyright © Biodlingsföretagarna

Biodlingsföretagarna är en ideell branschförening vars syfte är att utveckla svensk yrkesbiodling. Vi utbildar, påverkar myndigheter, ordnar konferenser och studieresor. Välkommen att bli medlem. Hos oss kan din biodling utvecklas.

Biodlingsföretagarna

Ordförande

Helena Ring Johansson
helena@biodlingsforetagarna.se

Vice ordförande

Ingmar Germundsson
ingmar.germundsson@biodlingsforetagarna.se

Kassör

Staffan Tegebäck
staffan.tegeback@biodlingsforetagarna.se

Sekreterare

Mats Olofsson
mats.olofsson@biodlingsforetagarna.se

Ledamot

Wilhelm Ydrestål
wilhelm.ydrestal@biodlingsforetagarna.se

Marie Backman

marie.backman@biodlingsforetagarna.se

Thomas Dahl

thomas.dahl@biodlingsforetagarna.se

Suppleant

Fredrik Sjöberg
fredrik.sjoberg@biodlingsforetagarna.se

Mikael Sundström

mikael.sundstrom@biodlingsforetagarna.se

Rådgivning

Utrustning, byggplaner m.m. görs på forumet.
radgivning@biodlingsforetagarna.se

Rådgivning yrkesbiodling

Björn Jacobsson
0706 669 369

Bihälsa

Preben Kristiansen
preben.kristiansen@jordbruksverket.se

Honung

Alf Andersson
blaklintens.bigardar@telia.com

Studieresor

Thomas Dahl
thomas.dahl@biodlingsforetagarna.se

Staffan Tegebäck

staffan.tegeback@biodlingsforetagarna.se

Revisor

Monica Larsson
monica@honungsgarden.com

Håkan Nilsson

hakan@godhonung.se

Revisorsuppleant

Gabriel Örbrink
info@nykopingshonung.se

Valberedningen

Yngve Kihlberg, sammankallande
yngve@agrobi.se

Katja Göller

katja.honung@gmail.com

Lars Rosenquist

lars.g.e.r.c@gmail.com

BIODLINGSFÖRETAGARNA – det här är vår förening och mission

Biodlingsföretagarna är en branschorganisation och representerar den svenska biodlarnaringen. Vi arbetar för medlemmarnas möjligheter att driva bärkraftiga företag inom biodling och aktuella frågor inom biodlarnaringen. Vi arbetar för att upprätta samarbeten inom politiken, med myndigheter samt med organisationer. Det frågor och områden som varit aktuella under senare tid berör honungsfusk, biregister, pollinering, utbildning, export, information och bihälsa.

Vi hoppas att du som medlem trivs i föreningen, och har stor nytta och glädje av det nätverk som vi, alla medlemmar, bildar. Vi vill att utbytet ska vara både socialt, och rent företagssamtidigt. Några exempel på på detta arbete är After-skörd, träffar där medlemmar kan utbyta erfarenheter och få nya kunskaper. Biodlarkonferensen – i samband med årsmötet har vi en konferens, som brukar vara mycket uppskattad, med föreläsare både från Sverige och andra länder. Utbildningar – både inom biodling och företagande har vi ett antal kurser årligen.

Gadden, vår medlemstidning, sprider kunskap, nyheter och information till medlemmarna, där skrivs om allt från praktiska metoder att driva yrkesbiodling, till information från styrelsen och olika myndigheter. Gadden skickas ut i sex nummer per år. Vi sprider även information genom mail / nyhetsbrev, och via biodlingsföretagarnas facebooksidan.

Medlemmarna kan påverka arbetet i Biodlingsföretagarna genom att vara delaktiga i styrelsearbete, valberedningen, driva frågor genom motioner (som ska lämnas in i tid enligt föreningens stadgar till Årsmötet), vara aktiv i branschorganisationen genom de aktiviteter som genomförs eller genom att driva frågor i medlemsforumet och facebook sidan.

The background image shows two glass jars filled with honey on a rustic wooden table. The jar on the left is partially filled with a lighter, more golden honey, while the jar on the right is filled with a darker, more amber-colored honey. In the foreground, a wooden honey dipper with a coiled handle rests on a small white plate, which also holds a slice of bread. The scene is lit with warm, natural light, creating a cozy and inviting atmosphere.

FLASKOR & BURKAR

Nordens största lagerförda
utbud av honungsburkar.

Nu 500g och 700g för omgående leverans.

order@flaskorburkar.se / www.flaskorburkar.se / tel - 0413 557799